Jaargang 116. Woensdag, 2 September 1857. No. 105.

GRONINGER COURANT.

ALGEMEEN DAGBLAD

voor de Stad en Provincie Groningen.

Begrooting.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS van *Groningen* maken te weten, dat de **BEGROOTING** dier Gemeente voor het jaar **1858**, op de SECRETARIJ der Gemeente voor een ieder ter inzage is nedergelegd, en aldaar in afschrift, tegen BETALING der KOSTEN, algemeen verkrijgbaar gesteld.

GRONINGEN, 29 Augustus 1857.

Burgemeester en Wethouders : J. SLOT.

De Secretaris : HORA SICCAMA.

PERSONELE BELASTING.

De BURGEMEESTER van de Gemeente *Groningen* brengt bij deze ter kennis van de daarbij belanghebbende ingezetenen, dat het door den Heer COMMISSARIS DES KONINGS in deze Provincie, bij resolutie van den ...sten Aug. 1857, executoir en invorderbaar verklaard 4de en laatste gedeelte van het PRIMITIEF KOHIER voor de Belasting op het Personeel over het dienstjaar $18\frac{57}{58}$, op heden ter invordering aan den Ontvanger van 's Rijks belastingen alhier is overgegeven, en dat een ieder verpligt is zijnen aanslag op den bij de wet bepaalden voet te voldoen.

Wordende tevens ter kennis gebragt van de Belastingschuldigen in de Gemeente, dat de reclames, volgens art. 45 § 1 der wet op de Personele Belasting, van den 29sten Maart 1833 (*Staatsblad* no. 4), welke zij mogten vermeenen te hebben wegens den aanslag in vermeld kohier, vóór of op den laatsten dag der drie maanden, volgende op den dag dezer afkondiging, zullen moeten worden ingediend aan H.H. Gedeputeerde Staten dezer Provincie, des verkiezende, door tusschenkomst van den Heer Controleur van de Divisie, W. CRAEIJVANGER; kunnende op geene reclames worden geadsicheerd, welke na dien tijd mogten worden ingeleverd; alsmede, dat binnen dienzelfden termijn moeten worden ingediend de zoodanige reclamatiën, welke ten onderwerp hebben het herstel van begane abuizen of misstellingen in de schattingen en tellingen, op hunne aanvrage geldaar, of ook het herstel van fouten, in hunne eigene aangifte plaats hebbende; hoedanige reclamatiën eveneens door tusschenkomst der H.H. Controleurs kunnen worden ingediend, doch, naar het voorschrift van art. 34 § 3 der wet op het Personeel, behooren te zijn gerigt aan Z. Exc. den Minister van Financiën en niet aan H.H. Gedeputeerde Staten.

Al hetgeen bij deze aan de Belastingschuldigen wordt herinnerd, met aanbeveling, om zich daaraan, ter bevordering hunner eigene belangen, stiptelijk te houden.

En zal deze op heden afgekondigd en op de gewone plaatsen worden geaffigeerd, ten einde ter kennis van een ieder te komen.

GRONINGEN, 31 Augustus 1857.

De Burgemeester voornoemd: J. SLOT.

PATENTREGT.

De BURGEMEESTER der Gemeente *Groningen* brengt bij deze ter kennis van de daarbij belanghebbende PATENTPLIGTIGE Ingezetenen dezer Gemeente, dat door den Heer COMMISSARIS des KONINGS in deze Provincie, bij resolutie van den 24sten Aug. 1857, het 4de en laatste gedeelte van het PRIMITIEF KOHIER van **PATENTREGT** over het dienstjaar $18\frac{57}{58}$ is *executoir* verklaard, welk Kohier op heden ter invordering aan den Heer ONTVANGER dezer Gemeente is overgegeven, en dat een ieder verpligt is zijnen aanslag op den bij de wet bepaalden voet te voldoen; zullende diegenen, welke zich in de aanslagen van het regt van PATENT bezwaard mogten achten, bevoegd zijn hunne reclames binnen drie maanden na dagteekening dezer in te dienen, overeenkomstig het voorschrift der Wet van den 21sten Mei 1819, en wel zoodanig, dat hunne Adressen, ofschoon aan Heeren GEDEPUTEERDE STATEN gerigt, moeten worden ingediend bij den Heer Controleur van de Divisie, W. CRAEIJVANGER, wonende te *Groningen*.

En opdat niemand hiervan onwetend blijve, zal deze op heden in de Gemeente worden afgelezen, en ter gewone plaatsen aangeslagen.

Gedaan te *Groningen* den 31sten Augustus 1857.

De Burgemeester voornoemd: J. SLOT.

BUREAU VAN POLITIE.

Ter **herkenning** gedeponeerd de navolgende GOEDEREN:

1) 2 IJzeren en 2 Steenen **Potten**, gevonden in eene sloot buiten de Kranepoort.

2) Een Koperen **Waschaker**, gevonden in eene sloot buiten het Kleine-poortje in de nabijheid der scheepstimmerwerf van DE VRIES.

3) Een Zilveren Vergulde **Armband**, waarop eenige bruine Steentjes.

4) Eene Gouden **Oorbel** met Cantillewerk.

5) Een Gouden **Slotje** met Bloedkoraal, waaraan vier strengjes Bloedkoralen.

6) Een **Armbandje**, waaraan een Gouden Slotje met bruine Steentjes en waaraan vier Strengjes Bruine Koralen.

7) Een Vrouwen **Zijzak**, waarin een Borsteltje met eenige andere goederen.

8) Eene Zwart Zijden **Vrouwen Mantille**, waaraan dito Franjes.

NIEUWSTIJDINGEN.

NEDERLANDSCH OOST-INDIË.

BATAVIA, 10 Julij.

De gouverneur-generaal heeft de vorige week een uitstapje gedaan naar de Preanger Regentschappen, met het doel om de kinaplantsoenen in die residentie in oogenschouw te nemen, waarover z. exc. zich zeer voldaan betoonde, daar voldoende blijkt, dat de kinaboom met goed gevolg op Java is genatuuraliseerd.

— Van Palembang werdt gemeld, dat te Lahat den 27sten Mei l.l. het berigt werd aangebragt, dat 117 opstandelingen, van 21 geweren en andere wapenen voorzien, nabij de doesson Pandan Arang, op 3 à 4 palen afstand van Lahat waren aangekomen, met het doel om van daaruit eene of andere plaats aan te vallen. Nadat door het bestuur vergeefsche pogingen waren aangewend om deze opstandelingen op vredelievende wijze te onderwerpen, vertrok in den morgen van den 29sten eene kolonne van 100 bajonetten sterk; zij verjoeg de opstandelingen, die vier dooden in genoemde doesson achterlieten. Geene opstandelingen meer ontwarende, keerde de kolonne naar Lahat terug. Na het vertrek van de kolonne hebben de muitelingen zich te Pandan Arang Tingal verzameld, van waar zij in aller ijl naar Goemaij Oeloe zijn teruggekeerd. In den avond van den 4den Junij hebben een vijftigtal gewapende personen getracht de doesson Oedjan Pannas binnen te dringen, doch zijn, door de bevolking en de aldaar aanwezige troepen, met een verlies van vijf gesneuvelden, waaronder twee hoofden, en vijf zwaar gewonden afgeslagen.

— Uit Timor waren in de laatste dagen onaangename berigten ontvangen en hebben sommige vorstjes weder grooten onwil jegens ons gouvernement betoond. Daar het noodig is, dat deze weder tot gehoorzaamheid werden gebragt, zou eerstdaags eene belangrijke expeditie derwaarts worden gezonden, bestaande uit de stoombooten *Amsterdam*, *Medusa* en *Merapi*, met 6 koopvaardijschepen voor het transport, en een duizend man troepen, onder bevel van den kolonel *Krol*. De marine zou bij die gelegenheid waarschijnlijk niets anders doen dan scheepvrachtdienst van de eene kampong naar de andere. Het was de algemeene wensch, dat de vorsten van Timor, die wel wat hoogen toon gaan voeren, eenige kastijding zouden ondergaan.

Volgens den *Java Bode* zijn echter de deswege reeds uitgevaardigde bevelen weder ingetrokken, en zal die expeditie voorloopig niet plaats hebben.

— Uit het overzigt der verrigtingen van Zr. Ms. zeemagt in Oost-Indië, medegedeeld in de *Javasche Ct.* van den 4den Julij j.l., blijkt, dat eene kleine expeditie naar Flores-eiland van het station te Macasser, bestaande uit Zr. Ms. schroefstoomschoeners *Montrado* en *Samarang*, kommandant luitenant-ter-zee 1ste kl. *J. Andreae* en *J. A. Ommen* en 2 kruisbooten no. 18 en 50, versterkt door een detachement inlandsche militairen uit het garnizoen te Macasser, allen onder de bevelen van den luitenant-ter-zee 1ste kl. *J. Andreae*, op den 11den April j.l. de reede van Macasser verliet. Den 2den Mei j.l. kwam deze expeditie te Macasser terug, met het verheugend berigt, dat het haar gelukt was, groote voordeelen te behalen op de Magindanaosche en Tabelloresche zeeroovers; dat in de baai van Picem onderscheidene hunner praauwen door de onzen waren vernield, zoomede dat Lakasoembie, eene kampong 1½ uur gaans binnen 's lands gelegen en door de zeeroovers versterkt, door de gezamenlijke landings-divisie der schepen, onder het bevel van den luitenant-ter zee 2de kl. 1ste officier der *Montrado*, *F. H. P. van Alphen*, moedig bestormd, genomen en daarna in de asch gelegd is. Bij die gelegenheid sneuvelde buiten en behalve vele roovers een voornaam roovershoofd, *Bapa Bassa* genaamd, bij hen bekend onder den titel van kolonel der roovers; terwijl van onze zijde de luitenant-ter-zee *van Alphen* en de marinier *A. Oppen* ernstig werden gewond, en de Europesche korporaal der infanterie *A. Koning* het leven liet. De *Montrado* en *Samarang* hebben, alvorens uitvoering te geven aan de hierboven bedoelde expeditie tegen de zeeroovers, een naauwkeurig en onvermoeid onderzoek gedaan op het eiland Flores, ter opsporing der schipbreukelingen van de in der tijd in de nabijheid der kust van dat eiland verongelukte Nederl. Indische handelsschoener *Kapoetran*, van welke schepelingen gezegd werd, dat zij op het eiland Giliting, aan de Noordkust van Flores, aangeland en door de bevolking verkocht zouden zijn. Op den 14den April kwam de flotille te Giliting aan. Onmiddellijk werd met het onderzoek begonnen, doch daaruit bleek, dat van de stranding der *Kapoetran* niets bij de bevolking bekend was. Op het eiland Rusa Radja, naar welke plaats de flotille op den 18den April vertrok, liep het ingesteld onderzoek naar dat vaartuig mede vruchteloos af. Alleen heeft dat onderzoek tot de ontdekking geleid, dat twee der schipbreukelingen nog in leven zijn en zich in slavernij bevinden. Door deze zekerheid, gevoegd bij de berigten omtrent de vermoedelijke plaats der landing van de bemanning van opgenoemd vaartuig, zal welligt een nieuw en zekerder spoor, ten aanzien van het wedervaren der schipbreukelingen verkregen worden. Bij dat onderzoek is het ook niet waarschijnlijk bevonden, dat, zoo als men vroeger vermeende wel het geval te zijn, de kampong Giliting en ook Rusa Radja zich aan strand- en menschenroof schuldig maakte. Door de omstandigheid dat de eilanden benoorden en beoosten die kampong gelegen, door inlandsche zeelieden Poelo Giliting worden genoemd, kan die meening ontstaan zijn.

— Uit Parijs wordt gemeld, dat de Keizer der Franschen bewijzen van erkentelijkheid heeft doen toekomen aan de Nederlandsche autoriteiten in Indië, die den kapitein van den *Duroc*, den heer *de Lavaissière*, op wonderbare wijze aan de schipbreuk ontsnapt, op zoo heusche wijze hebben ontvangen. Het grootkruis van het Legioen van Eer is toegezonden aan z. exc. den gouverneur-generaal; het commandeurskruis aan den resident van Batavia, en het officierskruis aan den resident van Timor.

BRITSCH-INDIË.

De tijdingen uit Indië, welke op de officiële berigten gevolgd zijn, maken in Engeland een droevigen indruk. De officiële mededeeling bepaalde er zich toe de onderdrukking van den opstand te Hyderabad en van den opstand van twee regementen te Scalcate mede te deelen. Het zijn deze feiten, welke den slechtsten indruk maken. Scalcate toch is in Pendschab gelegen, dat tot dusverre rustig was gebleven. Die beide regementen nu zijn niet slechts aan het muiten geslagen, maar hebben zich bovendien sterk genoeg geacht, om over Lahore op Delhi los te trekken. De muitelingen zijn inderdaad geslagen; maar wat de officiële depêche niet meldde, en thans door de *Times* en de *Daily-News* wordt medegedeeld, is, dat men al de inlandsche troepen van Pendschab heeft moeten ontwapenen. Dit gewest grenst aan Kabul en Afghanistan, de laatste veroveringen der Engelschen op fiere, hartstogtelijke en op hare onafhankelijkheid naijverige bevolkingen.

De beweging in Hyderabad heeft ook eene groote beteekenis, al is zij ook spoedig onderdrukt. Deze hoofdstad van Nizam is ten zuiden van het tooneel des opstands gelegen; de gisting aldaar heeft de beweging der troepen verlamd, welke dat grondgebied bezetten, en die men ter versterking naar elders wilde zenden.

Hoewel deze feiten er nog donker en verward uitzien, blijkt het er toch uit dat de oproerige geest zich voortplant en de opstand veld wint. Het is te vreezen dat dit zoo zal voortgaan tot de versterkingen uit Europa aankomen. Daar deze niet voor de maanden September en October hare bestemming kunnen bereiken, kunnen nog vele gebeurtenissen in dien tusschentijd (de laatste berigten loopen tot Julij) voorvallen, en in allen gevalle mag men de Britsche magt in Indië reeds op dit oogenblik als ernstig bedreigd beschouwen.

De herneming der vesting Cawnpore en het behoud der rust in de presidentschappen Bombay en Madras worden intusschen, bij de overigens zeer bedenkelijke gesteldheid der zaken in Indië, als geruststellende feiten aangemerkt. Twee omstandigheden zijn echter ook hierbij op te merken, vooreerst, dat volgens de laatste berigten, ook in de omstreken van Bombay eenige muiterijen hebben plaats gehad, die wel weder dadelijk onderdrukt zijn, maar die toch doen zien, dat de geest onder de inlandsche troepen in dit presidentschap ook niet meer zoo is als die behoort te zijn. En wat de herneming van Cawnpore betreft, deze is met groot verlies van de Engelschen gepaard gegaan. Die vesting toch was reeds eenigen tijd door 10,000 opstandelingen onder het opperhoofd *Nena-Sahib* belegerd, toen de bevelhebber in die stad, de generaal sir *Hugh Wheeler*, sneuvelde. De Engelsche bezetting moest dien ten gevolge kapituleren, en bood aan de stad te zullen overgeven, mits het leven der Europesche bevolking zoude geëerbiedigd worden. Die voorslag werd door de belegeraars aangenomen, doch, eenmaal in de stad zijnde, hebben zij hunne belofte schandelijk gebroken: zij hebben alle mannelijke Europeanen vermoord, en de vrouwen en kinderen der vreemdelingen, op eene publieke verkooping, als slaven aan de inlanders verkocht.

Op het vernemen hiervan had de Engelsche generaal *Havelock* het leger van *Nena-Sahib* aangetast, hem in twee slagen verdreven, 44 kanonnen veroverd en daarna Cawnpore hernomen.

Over den moord van generaal *Wheeler*, met zoo vele anderen, te Cawnpore sprekende, zegt de Londensche *Morning Post:* »Het is bij het lezen der depêches onmogelijk bedaard te blijven op het vernemen, dat de bloeddorstige *Nena-Sahib* het gansche garnizoen van Cawnpore en daarenboven 240 vrouwen en kinderen, die zich binnen de vesting bevonden, heeft doen slagten. Het bloed verstijft en kookt vervolgens door de begeerte naar wraak, zoo als nog nimmer eene natie die heeft gevoeld. Er is bezwaarlijk eene familie in Groot-Brittanje, die niet een harer leden in Indië heeft; duizende van deze gezinnen zijn dan ook in rouw gedompeld. Behalve wegens de banden van bloedverwantschap, is er geen Engelschman, die niet zijn leven zoude opofferen voor hetgeen eene heilige zaak is geworden. Wij hebben met tegenzin onze belastingen betaald, toen Engelands eer in den oorlog met Rusland op het spel stond; maar wat beteekent geld in eene zaak als deze? Ware het noodig, wij zouden millioenen geven. Tot elken prijs moeten wij bloed voor bloed geven en aan die duivels en verraders in Azië eene zoo geduchte les geven, dat het land ten eeuwigen dage er de herinnering van behoude. Inmiddels houdt de afstand en het saizoen onze woede gekluisterd. Wij moeten helaas nog met verscheidene posten de berigten van bedreven gruwelen ontvangen, alvorens de aankomst onzer troepen en hunne verrigtingen op het worstelperk te vernemen. Onze rouwdragende gezinnen zullen niet voor Keramis de wapenfeiten onzer dapperen te weten komen."

Nog heftiger laat zich de *Times* uit. De treurige bijzonderheden, die dagelijks bekend worden, hebben dat blad zoo verbitterd, dat het in eene vlaag van woede niets minder wil, dan dat men Delhi geheel verwoesten en met den grond gelijk maken zal, zoodat die stad van de aarde verdelgd worde, als weleer Sodom en Gomorrha; — wel te verstaan, zoodra de Engelschen haar zullen hebben. Men oppert teregt de vraag, of de *Times* in dit en dergelijke artikelen niet een weinig comedie speelt?

Maar van Delhi gesproken. Het is genoegzaam bekend, dat deze stad het brandpunt is van den opstand, alhoewel die zich over verschillende rijken verspreidt. Van den voortdurenden tegenstand dier vesting schijnt nog altijd het lot der opstandelingen in die gewesten af te hangen. Zoo worden over en weder de meeste strijdkrachten naar dat punt in beweging gebragt. Het zij instinktmatig, het zij onder de leiding van een tot nog toe onbekend hoofd, trekken de in opstand geraakte regementen meestal naar Delhi, en zij moeten daar omstreeks het einde van de maand Junij tot eene ontzagwekkende magt zijn aangegroeid.

Het laat zich verklaren, dat de opstandelingen, eens in 't bezit van zulk eene sterke stelling en door eene zoo geringe magt als die der Engelschen ingesloten, een groot zelfvertrouwen aan den dag leggen. Ofschoon zij in al de gevechten, die zij sedert den 8sten Junij tegen eene der Engelsche divisiën geleverd hebben, geslagen zijn, schijnen zij echter den moed niet te laten zakken, en alle brieven komen daarin overeen, dat zij tot dusverre het voordeel van den aanval hebben behouden.

Men merkt op, dat er omstandigheden in den oorlog zijn, waarin overwinningen met nederlagen gelijk staan. Dit is ook hier het geval. Elke zoogenaamde zege der Engelsche troepen voor Delhi, deed hunne magt verminderen, matte de troepen, in 't heetst van het saizoen, af, en het kon niet anders of ziekten van hevigen aard vertoonden zich weldra onder de kloekmoedige, maar zwakke bende. Verloren de opstandelingen, zij konden dit door hun groot en steeds aangroeijend getal, door hunne betere herberging in de stad, ligter lijden. Zij verklaarden het, in de listig opgestelde proclamatiën aan de legers van Madras en Bombay, dat zij duizend waren tegen een!

Desniettemin heerschte de grootste geestdrift, of liever, eene felle verbittering onder de belegeringstroepen voor Delhi, zoo zelfs, dat die door generaal *Barnard* bij zijn leven moest worden betoomd. Men kan ook de wijze behoedzaamheid van dien bevelhebber niet misprijzen, van wiens beschikkingen voor het oogenblik het lot van Britsch-Indië afhing. Eene nederlaag, door hem voor Delhi geleden, zou onberekenbare gevolgen hebben gehad, en indien de oogenschijnlijke langzaamheid zijner bewegingen al het ongeduld van sommige der Engelsche dagbladen hebben opgewekt, zij was niet aan hem, maar aan den drang der omstandigheden te wijten.

Ongelukkig is die krijgsoverste bezweken. Zijn verlies in den toestand waarin Opper-Indië bij zijn overlijden verkeerde, mag als zeer gevoelig voor het bewind aangemerkt worden; hij had zich door beleid en onverschrokkenheid doen kennen en men had groote verwachtingen van hem opgevat. Wat nu de gevolgen van zijnen dood zullen zijn, hoe de toestand is der troepen, die reeds langer dan eene maand aan de zwaarste beproevingen blootstonden, daarover zullen slechts latere tijdingen licht kunnen verspreiden.

De *Bombay Times* van den 30sten Julij deelt een schrijven mede van een officier uit het kamp te Delhi, waarin deze zegt, dat er aan geen bemagtigen van die stad te denken valt zoo lang de troepen, uit Engeland gezonden, niet zijn aangekomen, en dat, ofschoon de muiters bij elken uitval geslagen worden, zij verreweg het overwigt behouden in het behandelen der artillerie.

Volgens handelsberigten uit Calcutta, heerschte in Indië een geduchte hongersnood; de prijzen der levensmiddelen zijn dien ten gevolge zeer hoog. De veelbelovende oogst en de in de steden opgehoopte koopwaren werden met bederf en vernietiging bedreigd, omdat de velden door de landbouwers verlaten zijn. De uitvoerhandel is onbeduidend.

RUSLAND.

Men meldt uit Petersburg dat gedurende den oorlog in de jaren 1853—1856 ook de stand van geneeskundigen veel geleden heeft. In dit tijdsverloop zijn 382 geneesheeren deels aan den typhus, deels aan de cholera, deels aan andere, hunne gezondheid en leven ondermijnende bezwaren en inspanningen bezweken. Drie geneesheeren werden bij de uitoefening van hun beroep gedood; twee stierven aan zware verwondingen. De Russische *Med. Ct.*, aan welke deze bijzonderheden ontleend zijn, meent dat veel tijd, onderwijs en kosten zullen noodig zijn om dit verlies van 382 geneesheeren te vergoeden.

TURKIJE.

De Fransche *Moniteur* deelt mede, dat de diplomatieke betrekkingen tusschen de vier mogendheden en de Porte hervat zijn.

Eene telegrafische depêche uit Konstantinopel meldt, dat lord *Stratford de Redcliffe* en de heer *v. Prokesch*, in weerwil van alles wat door hen en zonder hen is voorgevallen, op hunne posten zullen blijven. Zij nemen den tegenwoordigen toestand, zoo als die door de laatste besluiten van den Sultan, waaraan zij geheel en al vreemd zijn gebleven, in het leven is geroepen, als eene gebeurde zaak aan, en zullen hunne oude politiek tegen de Moldavische verkiezingen weder trachten in praktijk te brengen. Lord *Stratford* bezit magt genoeg om dezen stoot te kunnen verdragen, zonder op te houden voor de toekomst even strijdvaardig te zijn als vroeger.

Als een bewijs overigens hoe weinig de Engelsche invloed op het oogenblik in Turkije's hoofdstad van beteekenis is, strekke, dat lord *Palmerston* Vrijdag, voor de sluiting van het Parlement, mededeeling gedaan heeft, dat hij van de Porte een weigerend antwoord ontvangen had op de gevraagde goedkeuring voor den aanleg van eene telegrafische lijn in de vallei van den Euphraat.

Ook heeft de Porte, naar gemeld wordt, aan Engeland de vergunning geweigerd tot het vervoeren van troepen door Egypte. Zoo deze tijdens den Oosterschen oorlog niet geweigerde bewilliging thans werkelijk door de Porte aan haren bondgenoot is ontzegd, dan meent men de reden daarvan welligt te moeten zoeken in het geschil betreffende het eiland Perim, in den mond der Roode zee, hetwelk door de Engelsche Oost-Indische compagnie onlangs in bezit is genomen, hoewel het naar het beweren der Porte tot het Turksche grondgebied behoort. In deze onderstelling voortredenerende, meent men dat de Oostenrijksche regering in de tegenwoordige tijdsomstandigheden aan

Engeland eene dienst zou bewijzen, indien zij aan hetzelve een voegzaam voorwendsel voor de ontruiming dier positie verschafte; hoedanig voorwendsel zou gevonden kunnen worden in een gezamenlijk aanzoek der overige mogendheden, hetwelk de Oostenrijksche gezant te Konstantinopel, luidens een van daar ontvangen berigt, zou trachten uit te lokken.

— Te Bucharest is ter gelegenheid van den Napoleonsdag den heer *Talleyrand* een adres ter hand gesteld waarin de groote meerderheid des volks »de innige dankbaarheid uitdrukt door haar gevoeld voor de grootmoedigheid, waarmede de Keizer van Frankrijk de verdediging der regten van de Romanen heeft op zich genomen en waarvan zijne regering nog onlangs een schitterend bewijs heeft gegeven." Het adres eindigt met de woorden: *Leve Napoleon III! Leve de Fransche natie!"*

— Uit Galatz meldt men, dat de uitstekende wijze, waarop de Pruissische ingenieur *Nobeling* op eene waarlijk grootsche wijze de Donaumondingen bevaarbaar maken en de verzandingen uit den weg ruimen wil, algemeenen bijval bij de leden der daartoe gestelde commissie vindt. De meeste leden zijn bepaald voor den aanleg van het Sulina-kanaal.

ITALIË.

Het conflict tusschen het gouvernement van Sardinië en dat der Beide Siciliën is bijgelegd, doordien het laatste de nota van den heer *Caraffa*, waardoor het kabinet van Turijn zich zoo beleedigd achtte, ingetrokken heeft en voorts de passagiers en matrozen van de stoomboot *Cagliari* door het hof van Salerno vrijgesproken en onmiddellijk op vrije voeten gesteld zijn.

— Men heeft zich in Italië, in den laatsten tijd, veel met de Muratsche partij bezig gehouden. Eene soort van manifest, onderteekend door den secretaris van prins *Murat*, is gedrukt en aan de meeste dagbladen toegezonden geworden. Dit stuk heeft echter weinig te beduiden. In de eerste plaats wordt in dat stuk alle deelneming aan eenig complot ontkend. De komst tot den troon der Beide Sicilien door *Lucien Murat*, kan, zoo wordt in het manifest gezegd, nooit gepaard gaan met een complot, 't welk uitsluitend het werk is van hen die, zonder gezond verstand of zedelijkheid, moorddadige proeven hunner utopien op menschen durven nemen. De menschheid verlangt, wordt verder gezegd, denkers, en geen zamenzweerders; zij heeft behoefte aan de levenwekkende kracht der nieuwe leerstellingen en geenszins aan de duisternis der zamenzweringen. Eene omwenteling, welke zich als de organische ontwikkeling der beschaving van een volk vertoont, is steeds wettig. In het manifest wordt gevraagd of, indien ooit eene dynastie, vijandig aan den vooruitgang, van den Italiaanschen bodem werd weggevaagd, het dan niet gelukkig zou zijn, tegenover de bezorgdheid van het overige Europa, dat een Konings-zoon tusschen beiden kon komen, om waarborgen te geven voor de vrijheid van een volk en voor de veiligheid der Koningen?

DUITSCHLAND.

Volgens de *Elberf. Ztg.*, winnen de geruchten betreffende een afstand van Luxemburg aan Pruissen al meer en meer veld. Men brengt hiermede in verband het voornemen des groothertogs, om zijne partikuliere domeinen, in het groothertogdom gelegen, te verkoopen.

— De branden vermenigvuldigen zich al meer en meer in Duitschland. Uit Coblenz wordt gemeld, dat in den avond van Donderdag ten tweeden male brand uitbrak in het nabij gelegen Niederlahnstein, digt bij de de plaats waar de vorige brand is uitgebarsten. Vijf huizen zijn eene prooi der vlammen geworden. — Uit Jülich verneemt men, dat het dorp Titz door brand als het ware geheel vernield is geworden. — In het dorp Morscheid, tot de kreitz Berncastel behoorende, zijn Woensdag 26 huizen totaal door de vlammen vernield. — Het dorp Schwalingen, in Hannover, is insgelijks door een brand bezocht geworden, waardoor zeventien huizen in de asch gelegd werden en tevens veel vee is omgekomen. — Nabij het spoorweg-station Unterlüsz, in het Luneburgsche, heeft Maandag en Dingsdag een hevige boschbrand gewoed, waarbij omstreeks 2500 morgen gronds, met denneboomen beplant, zijn afgebrand. — Donderdag zijn te Enen, in het groothertogdom Luxemburg, 30 huizen afgebrand. — Verder wordt nog uit verscheidene andere plaatsen in Hannover het woeden van brand in het veen gemeld.

— Gisteren, Maandag, is te Kassel de hoofd-vergadering van de Gustaaf-Adolf-vereeniging geopend. Tegelijk viert de vereeniging haar 25jarig bestaan. Uit Nederland, België, Zweden, Frankrijk, Zwitserland en Hongarije zijn gedelegeerden de vergadering komen bijwonen.

— Sedert jaren is niet zoo veel en niet zoo hoog aan de bank te Wiesbaden gespeeld, als in het tegenwoordige saizoen. Nederlanders en Franschen behooren tot de grootste spelers, hetgeen vroeger, vooral met de eerstgenoemden, zelden of nooit het geval was. Er had zich aldaar eene associatie gevormd tegen de bank, die aanvankelijk eenige honderd duizende guldens verloor, maar weldra hare schade met ruime winst inhaalde.

— Te Weenen is door eenen fabrikant een middel gevonden om op eene en dezelfde stof en denzelfden weefstoel aan weerszijden groote veelkleurige figuren derwijze te weven, dat aan elke zijde twee verschillende beelden, die elkander niet dekken, te voorschijn komen. De *Wien. Zg.*, het officiële blad van het Oostenrijksche gouvernement, berigt dat van deze nieuwe uitvinding gebruik zal gemaakt worden voor de vervaardiging van de vaandels der keizerlijke legermagt, en dat op de nieuwe banieren der infanterie het zinnebeeld der vlekkelooze ontvangenis prijken zal.

ZWEDEN.

De gezondheidstoestand van den Koning van Zweden, verre van zich te beteren, zoo als men een oogenblik had verwacht, wordt meer en meer verontrustend. Z. M. is zoodanig verzwakt, dat HD. de zeebaden niet meer kon verdragen en naar de hoofdstad is vervoerd.

— Van alle zijden ontvangt men berigten van het uitbreken der cholera in kleine steden en ten platten lande in Zweden.

DENEMARKEN.

Het gerucht, als zou een aanzienlijk legercorps bevel hebben ontvangen naar Holstein te trekken, moet als een bloot verzinsel worden aangemerkt.

— Den 7den Augustus, zoo schrijft men uit Neurenberg, werd in deze stad een brief op de post besteld met het volgende adres: »Den heer *N. N.* te Kiel, Sleeswijk-Holstein." Den 9den daaropvolgende werd die brief aan de postdirectie in Beijeren teruggezonden, met deze in het Duitsch op de keerzijde van den brief geschrevene aanmerking: »Kan niet naar zijne bestemming gezonden worden, uit hoofde van de benaming Sleeswijk-Holstein." (Het Deensche gouvernement wil de zamenvoeging niet der beide namen, daar zulks aan het hertogdom Sleeswijk een Duitsch karakter geeft.)

De twee woorden werden doorgehaald en onder de Deensche aanmerking schreef men: »Is nu het adres goed? Zoo niet, dan wordt men verzocht daarvan kennis te geven." Na verloop van drie dagen werd de ongelukkige brief wederom naar Beijeren teruggezonden met deze aanmerking: »Kan niet naar zijne bestemming verzonden worden, zoo lang er eenig spoor [waarschijnlijk het doorgehaalde] eener onwettige plaatsaanwijzing bestaan blijft."

GROOT-BRITTANJE.

Uit eene door de dagbladen medegedeelde lijst der schepen en troepen, die sedert de ontvangst der tijding van den opstand onder het Indische leger tot den 24sten Augustus van Engeland naar Britsch-Indië vertrokken zijn, blijkt, dat het getal dier schepen 57 en dat der troepen ongeveer 20,000 bedraagt. Bovendien werden nog ruim 2900 man op zes transportschepen ingescheept, om vóór het einde der maand de reis naar Calcutta en Bombay aan te nemen.

Als een bewijs, dat de Engelsche regering zich niet laat ontmoedigen door de gebeurtenissen in Indië, verhaalt men het volgende *bon mot* van lord *Palmerston*. Toen men dezen staatsman onlangs vroeg, of het Parlement in de tegenwoordige omstandigheden evenwel uiteen zou gaan, zou hij geantwoord hebben: »Engeland is nog niet ziek genoeg om zijne kamer te houden."

— De heer *Layard*, wien zijne vroegere kiezers te Aylesbury een zilveren theeservies, ter waarde van 110 £, ten geschenke hebben gegeven, hield Donderdag ten hunnen aanhoore, als dank hiervoor, eene kleine redevoering over Indië, waarin hij als zijn gevoelen te kennen gaf: dat de regering van het dreigende gevaar vroeger kennis gehad moet hebben, maar uit ligtzinnigheid geene voorzorgsmaatregelen genomen heeft; dat men geen wraak, maar alleen geregtigheid in Indië moet uitoefenen: dat Engelands heerschappij in Indië van den aanvang af op bedrog berustte; dat Engeland moet trachten de vriendschap der inlanders te winnen, wat het tot nog niet gedaan heeft; dat Indië een integrerend deel van het Britsche rijk moet worden, en eindelijk dat de tegenwoordige president van den Indischen Board of Conrol, de heer *Vernon Smith*, een volslagen onbekwaam mensch is.

— Onder het opschrift: *Verloren Chinezen*, geeft de *Times* het volgende verslag van de zitting eener regtbank: Te Londen is men zoodanig wereldburger, dat er Chinesche vrouwen met hunne kinderen, en dat wel in hunne nationale kleederdragt, verloren raken; maar echter verstaat men er niet al de talen der wereld; de regter mogt al een tolk doen halen, hij kon van de verklaringen der kinderen van het Hemelsche rijk niets begrijpen. De politie-agent verklaarde dat hij hen zoekende naar den weg had gevonden, en dit schenen zij ook begrijpelijk te willen maken; maar daar zij den naam van de straat alwaar zij verblijf hielden niet konden opgeven, zoo heeft de regter bevolen dat zij in een hôtel zouden opgenomen worden, tot dat men hen opeischte. Door deze vermelding in den *Times* opmerkzaam gemaakt, zullen hunne huisgenooten hen waarschijnlijk wel opzoeken.

— Aan de hoogeschool van Oxford studeren thans verscheidene jongelieden van de Roomsch-Katholijke godsdienst. Dit is een gevolg van de wijzigingen welke eene onlangs gemaakte wet in de inrigtingen van dat aloude bolwerk der staatskerk gebragt heeft.

FRANKRIJK.

De Keizer is Zaturdag namiddag naar Châlons vertrokken. Z. M. heeft op de reis derwaarts zich te Epernay opgehouden en de werkplaatsen bezocht van den spoorweg. Hij werd door de werklieden met geestdrift ontvangen, alsmede door de bevolking, die zich overal waar de trein, waarmede de Keizer reisde, voorbij kwam, had vergaderd.

Het bij Châlons opgeslagen legerkamp is dan ook reeds door de troepen betrokken; zij zullen er tot in het begin der maand October aanstaande blijven en onder leiding van Keizer *Napoleon* zelven groote manoeuvres uitvoeren. Er zullen dit jaar 21,250 man benevens 5950 paarden in het kamp vereenigd worden, allen tot de keizerlijke garde behoorende.

Reeds nu moet besloten zijn, dat het kamp van Châlons het volgende jaar door 100,000 man en het daaropvolgende jaar zelfs door 150,000 man zal betrokken worden.

De Keizer schijnt dus voortaan eene aanmerkelijke krijgsmagt te Châlons te willen vereenigen. Uit een staatkundig oogpunt in dit nog al van eenige beteekenis, omdat die plaats op eenen korten afstand ligt van het eenige gedeelte van Frankrijks grenslinie, hetwelk voor eenen aanval van buitenlandsche vijanden bloot ligt. Ook is het een waarborg tegen nieuwe revolutiën, dat op vier uren afstand van Parijs een aantal trouwe en niet met den geest des oproers besmette regementen vereenigd is.

— De kardinaal-aartsbisschop van Parijs, mgr. *Morlot*, heeft in handen des Keizers de voorgeschreven eeden afgelegd.

— Bij de vele aanslagen die reeds gedaan zijn op het leven van Keizer *Napoleon* of waartoe pogingen zijn in het werk gesteld, kan 't niet verwonderen, dat de Keizer en zijne omgeving telkens aan vernieuwde aanslagen denken, wanneer slechts de geringste schijn zich daarvan voordoet. Dit bewees eene omstandigheid op l.l. Woensdag voorgevallen. De Keizer wilde zich toen van de Champs Elysées naar het tentoonstellingsgebouw begeven. Z. M. reed zonder escorte in eene eenvoudige calèche, waarop nog een tweede rijtuig volgde met den commissaris van politie *Hirevoil* en eenige agenten. In de Champs Elysées gekomen, reed eensklaps een derde open rijtuig het keizerlijke achterop, waarin zich drie jongelieden met bruin gelaat bevonden, die er als Italianen uitzagen. De koetsier van den heer *Hirevoil* wierp een blik in dat rijtuig en zag eene pistool. In een oogenblik was de verdachte wagen omringd, doch weldra bleek dat zich daarin geene Italianen, maar Brazilianen bevonden. Zij hadden bij den bekenden *Lepage* een revolver met zes loopen voor 450 francs gekocht en reden naar de schietplaats bij de barrière de l'Etoile, om daar dat wapen te beproeven. Bij onderzoek bleek dat de jongelieden, die tot zeer rijke en aanzienlijke familiën behooren, de zuivere waarheid hadden gesproken, zoodat de politie genoodzaakt was zich te verontschuldigen.

— De Parijsche politie houdt thans met zeer groote gestrengheid het oog op de industrie der photographen en vervaardigers van stereoscopen. Een aantal teekeningen, vrouwenbeelden voorstellende, zijn thans aan het oordeel onderworpen der regterlijke overheid, op grond, eensdeels van kwetsing der openbare zedelijkheid, anderdeels van verkoop van niet bij de wet toegelatene gravuren, strijdig met art. 22 der wet van den 17den Februarij 1852.

Men is nog al verlangend naar de regterlijke beslissing de dezen, omdat het zeer te wenschen is, dat het misbruik van de photographie worde tegengegaan, zonder dat het groote nut, 'twelk die kunst kan aanbrengen, worde belemmerd. Volgens bevoegde deskundigen, bewijzen, onder anderen, in akademische voorstellingen, door de photographie te Parijs vervaardigd, de grootste diensten aan schilders en beeldhouwers, vooral in de kleinere plaatsen, waar het dikwerf zeer moeijelijk is om geschikste modellen te vinden.

— In het dezer dagen tusschen Frankrijk en Rusland gesloten handelstractaat, is onder anderen wederkeerig algeheele en volledige vrijheid van handel en scheepvaart gehuldigd voor de schepen en de onderdanen van de contracterende partijen in alle havens van beide rijken, waar de scheepvaart thans vergund is en voortaan aan schepen van andere natiën vergund zal worden. Verder mogen de Franschen in Rusland en de Russen in Frankrijk in volle vrijheid reizen en er verblijf houden, tot het verrigten van hunne zaken, als wanneer zij dezelfde bescherming zullen genieten als de eigene landgenooten. Zij zullen huizen of magazijnen mogen hebben, zonder deswege aan bijzondere belastingen onderworpen te zijn; zij zullen vrijgesteld zijn van de militaire dienst en van rijks- en gemeentelijke lasten. Rusland verzekert aan de Fransche vlag voordeelen, ter vergoeding waarvan de Russische landbouwkunkundige en industriële voortbrengselen, bij den invoer in de Fransche koloniën behandeld zullen worden op den voet als die van de meest begunstigde natiën. Wat de verschillende invoerregten voor andere goederen betreft, die direct uit Rusland in Frankrijk of omgekeerd ingevoerd worden, dienaangaande zal eene wederkeerige gelijkheid bestaan. Het tractaat is geldig voor zes jaren en zal, indien het niet een jaar vooraf wordt opgezegd, van jaar tot jaar van kracht blijven, tot dat een der beide partijen het zal hebben opgezegd, hetgeen immer een jaar te voren zal moeten geschieden.

BELGIË.

Vrijdag is er een ministerraad gehouden, waarin het voornaamste onderwerp ter behandeling was het besluit van den Gentschen gemeenteraad van den 25sten Julij j.l., waarbij verklaard wordt, dat generaal *Capiaumont* eene onwettige handeling heeft begaan, door in den nacht van den 30sten Mei l.l. die stad militair te bezetten.

Na eene langdurige discussie heeft de ministerraad besloten aan den Koning de vernietiging van dat besluit van den Gentschen gemeenteraad voor te stellen, op grond dat die raad den hem bij de gemeentewet verleende bevoegdheid is te buiten gegaan. Het ontwerp-koninklijk besluit, houdende bedoelde vernietiging, werd onmiddellijk in gereedheid gebragt, om aan den Koning te worden gezonden, die zich thans te Genève bevindt, om zijne oudste zuster, de 76jarige weduwe van grootvorst *Konstantijn* van Rusland, te bezoeken.

Het regtsgeding te Mons, wegens de te Jemmapes gepleegde buitensporigheden, wordt thans dagelijks voortgezet. De voornaamste clericale bladen geven uitvoerig verslag van het verhandelde in de teregtzittingen. Tot dusver hebben de liberale organen dienaangaande het stilzwijgen bewaard en zich slechts bepaald tot de mededeeling der namen van de beschuldigden.

NEDERLAND.

'sGRAVENHAGE, 31 Augustus.

Bij ministeriële beschikking van den 29sten dezer is bepaald, dat op Dingsdag den 22sten September aanstaande, in het kiesdistrict Amersfoort, de verkiezing van een lid van de Tweede Kamer der Staten Generaal zal plaats hebben ter vervanging van jhr. mr. *W. L. F. C.* ridder *van Rappard*, die met den derden Maandag van September zijn ontslag heeft genomen.

— Z. M. heeft den heer dr. *G. Simons* eervol ontslag verleend als directeur van de Delftsche akademie; den vroeger benoemden akademischen raad bevestigd en dezen tevens met het financiëel beheer dier instelling belast.

— De maatregel, door het gouvernement genomen, om aan de officieren bij het Nederlandsche leger gelegenheid te geven gedurende eenige jaren bij het Indische leger te dienen, schijnt niet de verwachte uitkomst op te leveren. Het getal van 40 eerste en 6 tweede luitenants, dat de Regering daartoe verlangde, is op verre na nog niet bereikt. Men wil thans weten dat de voorwaarden voor heeren officieren verbeterd zullen worden: in plaats van vijf jaren, zou de diensttijd in Indië gebragt worden op vier, terwijl de kosten van uitrusting, thans op *f* 1500 geschat, tot *f* 2000 zouden verhoogd worden.

— Het heeft bevreemding gewekt, dat in de rede waarbij de afgeloopene zitting der Staten Generaal is gesloten, met geen enkel woord gewag gemaakt is van de amortisatie en inkoop van nationale schuld, waarmede in het gesloten zittingjaar op krachtdadige wijze is voortgegaan, zoodat eene aanzienlijke rentebesparing is verkregen. Zoo zijn toch aangenomen:

de wet van den 1sten Nov. 1856, waarbij ter amortisatie bestemd zijn	*f*	5,022,525.39
wet van den 27sten Dec. 1856	-	5,000,000.00
wet van den 13den Aug. 1857	-	10,000,000.00
Te zamen . . .	*f*	20,022,525.39

Zoodat er in nog geen jaar tijds ruim *twintig* millioen aan amortisatie en inkoop van schuld besteed is, terwijl er evenwel nog overschotten bestaan, die gedurende den loop van dit jaar, naar men met grond mag verwachten, aanzienlijk zullen vermeerderen.

Het *Handbl.* herinnert hierbij, dat in de aanspraak, waarbij de minister van financiën de staatsbegrooting voor 1857 aanbood, mededeeling gedaan is, dat de inkoopen en delging van staatsschuld sedert 1850 eene besparing op de renten hebben te weeg gebragt van *f* 2,290,820,21. Dat resultaat was verkregen door het besteden van eene som van *f* 56,645,873.88½. Rekent men nu daarbij het bedrag, dat in het zittingjaar van 1856—1857 tot amortisatie en inkoop van schuld werd aangewezen (*f* 20,022,525.39), dan verkrijgt men eene som van *f* 76,668,399.27½, terwijl het bedrag der rentebesparing, dat in Sept. 1856 tot *f* 2.290,890.21 was gestegen, thans is geklommen tot nagenoeg *f* 3,090,890.21.

Als men nu daarbij rekent hoogere opbrengst van belastingen, meerdere inkomsten van andere middelen, en bovenal de ruime hulpbronnen uit de geldmiddelen der overzeesche bezittingen, die in 1856 28½ millioen hebben opgeleverd, dan mag men zich inderdaad over den voortdurenden bloei van 's rijks geldmiddelen verheugen.

— De minister van justisie heeft de commissarissen des Konings in de provinciën gemagtigd om, krachtens de nieuwe wet op de jagt en visscherij, voor het vervolg in zijnen naam af te geven buitengewone magtiging tot het schieten van schadelijk gedierte. Bij de circulaire, daartoe betrekking hebbende, zijn een aantal bepalingen vermeld, strekkende tot het voorkomen van misbruik, waarbij onder anderen wordt gevorderd, dat van het bestaan van eene voor het jagtveld, den landbouw, de houtteelt of de zeeweringen nadeelige hoeveelheid schadelijk gedierte voldoende zal zijn gebleken; — dat de grondeigenaar, die de magtiging verlangt, waarborgen oplevert; — dat zij nimmer wordt verleend voor een onbepaald terrein, en voor geen langeren tijd dan van den eersten Julij tot den laatsten Junij daaraanvolgende, en bij misbruik vatbaar om te worden teruggenomen, terwijl de tijd voor het gebruik der magtiging wordt gesteld van zonsopgang tot zonsondergang.

Verder wordt bij deze circulaire o. a. bepaald, dat het verlof tot het houden van drijfjagten op vossen en konijnen niet wordt verleend dan aan houders van groote jagtacten, terwijl ook de leden van hun gezelschap van dergelijke acten voorzien zullen behooren te zijn, en dergelijke jagten niet mogen plaats hebben buiten de tegenwoordigheid van een bezoldigden rijks-veldwachter, opziener der jagt en visscherij.

Voorts zal ook magtiging kunnen worden verleend tot het me. pistoolschoten verdrijven van schadelijke vogels van de met granen bezette landerijen, en zal de bevoegdheid tot het uitleveren van dergelijke magtiging ook tot de burgemeesters der gemeenten worden uitgestrekt, met inachtneming van eenige daartoe betrekkelijke bepalingen en onder toezigt.

Omtrent te sterke vermenigvuldiging van het konijn, ten nadeele der zeeweringen, zijn de commissarissen des Konings in de provinciën uitgenoodigd om in den regel in de maand Junij berigt in te zenden nopens den toestand van het jagtveld, met opgave, of de beteugeling van het schadelijk gedierte al dan niet het aanwenden van administratieve maatregelen vordert, en met mededeeling van hunne beschouwingen deswege.

— Van het voornemen, om de geschenken des Keizers van Japan voor het publiek ten toon te stellen (eene magere vergoeding voor het uit 's lands penningen weggeschonken stoomschip *Soembing*), heeft men voorloopig moeten afzien. Nadat de ontpakking van eenige kisten voor een gedeelte was volbragt, heeft men zich genoodzaakt gezien, van wege de ontzaggelijke massa ongedierten, die zich in de kisten bevonden, en daaronder nog al van vrij onaangename soort, alles zoo spoedig mogelijk weder digt te spijkeren. De kisten zijn zeer ijlings van het paleis en naar het ministerie van koloniën, alwaar eene ruimte voorhanden is, weggevoerd. Wat de geschenken zelven betreft, zij bestaan hoofdzakelijk in eene collectie Japansch porselein en lakwerk, benevens vele rollen Japansch, met afbeeldingen geschilderd papier. Het porselein moet van veel minder waarde en kwaliteit zijn dan het Chinesche. Over het algemeen wordt de waarde der toegezonden geschenken geschat op ruim een tiende gedeelte van hetgeen de *Soembing* aan de Nederlandsche schatkist heeft gekost.

(*N. Amst. Hbl.*)

— Omtrent het verblijf van Z. K. H. den prins van Oranje te Lissabon, deelt het *Dagbl. v. 's Grav.* uit eenen brief het volgende mede: Den 14den Augustus kwamen wij op de reede van Lissabon. Naauwelijks waren wij ten anker of wij werden plegtig gesalueerd en zagen een aantal autoriteiten en hooge personaadjes (waaronder de hertog *van Terceira* met gevolg) aan boord verschijnen, tot het verwelkomen van den prins. Den volgenden ochtend te 8 uur werd Z. K. H. door de generaals, die den prins van wege Z. M. don *Pedro V* toegevoegd waren, van boord afgehaald, om zijne opwachting bij den Koning te gaan maken, die voor het tegenwoordige te Cintra, op 5 uren afstands van Lissabon gelegen, verblijf houdt. Behalve door zijn Portugeesch gevolg, werd Z. K. H. hierbij vergezeld door zijnen gouverneur, luit.-kolonel jhr. *A. E. de Casembroot*, den luit.-ter-zee 1ste kl. jhr. *F. de Casembroot*, den 1sten luit. der grenadiers jhr. *K. W. de Kock* en den baron *van Pallandt*. Den volgenden dag heeft Z. M. de Koning van Portugal zich met den prins van Oranje en beider gevolg naar het kasteel van den infant, 's Konings broeder, begeven, welk prachtig slot 4265 voeten boven het oppervlak der zee verheven ligt. Des avonds te 8 uur van dienzelfden dag werden, op verlangen des Konings, de officieren van de *Groningen* aan Z. M. alsmede aan zijn vader, Koning don *Ferdinant*, en aan den even genoemden infant voorgesteld; na afloop van welke plegtigheid den officieren een diner werd aangeboden, en hun de vertrekken werden aangewezen, die tot hun nachtverblijf in het kon. paleis waren in gereedheid gebragt. Maandag den 17den, is Z. M. de Koning van Portugal met den prins van Oranje en gevolg naar het vorstelijk lustslot te Mafra vertrokken, tot het houden van eene groote hertenjagt; terwijl de officieren van de *Groningen*, na insgelijks het kasteel van den infant en verscheidene merkwaardigheden van Lissabon en zijnen heerlijken omtrek (o. a. de ruïne van een prachtig Moorsch kasteel en een beroemd Capucijner klooster) bezigtigd te hebben, naar boord terugkeerden. 's Konings broeder heeft het voornemen te kennen gegeven, om den prins van Oranje aan boord van de *Groningen* te bezoeken. Ook spreekt men van een bezoek van den Koning.

— Uit Bern wordt gemeld, dat aldaar zijn aangekomen dr. *S. Sarphati* en de hoogleeraar *S. Bleekrode*, ten einde de tentoonstelling van voortbrengselen van Zwitsersche nijverheid in oogenschouw te nemen, waartoe zij door de Nederlandsche Maatschappij tot aanmoediging van Volksvlijt afgevaardigd zijn. In het berigt wordt tevens gezegd, dat beide heeren hunne verwondering over vele tentoongestelde voortbrengselen openlijk hebben te kennen gegeven, en dat zij voor rekening der maatschappij onderscheidene aankoopen hebben gedaan.

AMSTERDAM, 31 Augustus.

De hoofd-inspecteur van 's rijks gevangenissen en van politie, de heer *Grevelingh*, vertrekt in het begin der volgende maand naar het buitenland, om opeenvolgend in Duitschland, België en Frankrijk het gevangenis- en politiewezen te onderzoeken. Bepaaldelijk moet het stelsel in Oostenrijk tot een bijzonder onderzoek zijn aangewezen; men meent ten minste, dat het verblijf in Weenen nog al van eenigen duur zal zijn.

GRONINGEN, 1 September.

Bij besluit van Ged. Staten van den 27sten Aug. is de opening van alle geoorloofde jagtbedrijven, bedoeld bij art. 16 der wet van den 13den Junij 1857, vastgesteld op Maandag den 14den September e.k.

De begrooting dezer gemeente voor het jaar 1858, in de zitting van den 29sten Aug. door burg. en weth. ingezond ingediend, bedraagt aan inkomsten f 551,018.59, de uitgaven zijn geraamd op . . . . - 550,931.26½,

zijnde het waarschijnlijk batig saldo is	f 87.32½.

De inkomsten zijn de volgende:

Saldo over 1856	f 33,949.46½.
Opcenten op 's rijks directe belastingen	- 32,033.44½.
Hoofdelijke omslag	- 30,000.00.
Aandeel in het massaal fonds	- 50,000.00.
Opbrengst van sluizen, havens, enz.	- 23,352.90.
Ontvangsten van het stadskantoor	- 74,818.73½.
» » veenkantoor	- 102,487.30½.
Ontvangsten van verschillenden aard (waaronder f 20,710.00 van de gasfabrijk)	- 134,376.74.
Geldleening tot dekking van de kosten van buitengewone openbare werken	- 40,000.00.
Opbrengst van den Gockingaheert, enz.	- 30,000.00.

De verdeeling der uitgaven is als volgt:

Jaarwedden van ambtenaren, enz.	- 61,743.75.
[illegible]	- 1,800.00.
Administratiekosten	- 12,250.00.
Onderhoud van localen	- 3,150.00.
Aanleg en onderhoud van straten, vaarten, enz.	- 58,860.00.
Verlichting	- 80,710.00.
[illegible]	- 2,700.00.
[illegible], politie, schutterij	- 9,995.43.
Onderhoud van gemeente-eigendommen	- 62,301.05.
Kosten van het openbaar onderwijs	- 28,482.60.
Kunsten en wetenschappen	- 4,009.33.
Onderstand aan behoeftigen en liefdadige instellingen (waarbij de subsidiën aan diaconiën pro memoria zijn uitgetrokken)	- 50,660.00.
Rente en aflossing van gemeenteschulden . . .	- 109,094.10½.
Andere uitgaven	- 43,975.00.
Onvoorziene uitgaven	- 20,000.00.

(De begrooting der stad Amsterdam voor het jaar 1858 bedraagt in ontvangsten en uitgaven f 4,244,079 94½; — die voor Rotterdam is geraamd op f 1,569,000 in uitgave en op slechts f 1,059,000 in ontvangst, zoodat nog moet worden voorzien in eene som van f 510,000; — die van 's Gravenhage is voorgedragen op f 812,430.12½, voor zooveel de ontvangsten, en f 812,317.84, voor zooveel de uitgaven betreft.)

— Naar wij vernemen, is gisteren in het huis van verzekering alhier gebragt H. C. S., arbeidster, wonende te Pieterzijl, als wordende verdacht gehouden van in de maand Junij dezes jaars en wel bij onderscheidene gelegenheden arglistig verschillende goederen te hebben weggenomen, welke toebehoorden aan eenen landbouwer te Grijpskerk, bij wien bovengemelde H. C. S. destijds als arbeidster tegen loon in dienst was.

— De stemming welke laatsteden Zaturdag in het waterschap Hunsingo heeft plaats gehad om het gevoelen der ingelanden te vernemen omtrent de vraag of de kosten der bij het ontwerp uit te voeren werken ter vereeniging der vroegere zijlvesten en dijkregten bij schotheffing zullen worden opgebragt, dan wel door geldleening zullen worden voldaan — heeft aangetoond, dat eene overgroote meerderheid van stemmen, ruim 2600, zich verklaard heeft voor de voldoening door opnemen eener geldleening. — In het geheel zijn 8693 stemmen in de elf onderdeelen uitgebragt en hebben zich daarvan 5658 voor en 3035 stemmen tegen verklaard.

— Op dienzelfden dag heeft de uitbesteding der groote steenen uitwateringsluis, aan de Zoutkamp te leggen, eene menigte gadingmakenden naar Onderdendam gelokt om bij de opening der inschrijvingsbiljetten tegenwoordig te zijn. Tien biljetten bleken daarvoor te zijn ingeleverd en bleek daaruit laagste inschrijvers te zijn de heeren A. VISSER Pz., G. HOGENDOORN en W. VAN DOORN voor f 109,900. Daar deze som beneden de begrooting is, verwacht men dat aan de aannemers het werk zal zijn of worden gegund.

— Sedert lang bestond er te *Winschoten* behoefte aan eene doelmatig ingerigte badplaats, die er tot nu toe geheel ontbrak. De langdurige hitte van dezen zomer vestigde meer bepaald de aandacht van het zwemlustig publiek op deze gewenschte zaak. Op eene l.l. Zaturdag gehoudene bijeenkomst werd de wenschelijkheid eener goede badinrigting in de nabijheid van Winschoten nader besproken, en ten slotte eene commissie van vier leden benoemd, aan welke is opgedragen om met drie weken verslag uit te brengen over de oprigting eener badinrigting, over de plaats waar, en de fondsen waaruit die zal worden tot stand gebragt.

— Onlangs is door den heer dr. J. C. SCHÖNFELD, te Bellingwolde, een door hem uitgevonden en door hem zelven bereid wordend genees- en voorbehoedmiddel tegen de besmettelijke longziekte van het rundvee aan ged. staten van Friesland aangeboden, ten einde daarmede proeven te doen nemen. Dit collegie heeft, uit overweging, dat het middel afkomstig is van een geacht geneesheer en, luidens zijne verklaring, in de omstreken zijner woonplaats met succes is toegediend, besloten het ter beschikking der veehouders te stellen, waartoe de commissie uit ged. staten voor de zaken der longziekte zich, op bekomen magtiging, bereids in verbinding heeft gesteld met de burgemeesters van eenige gemeenten, waar de ziekte het ergst heerscht, o. a.: Baarderadeel, Doniawerstal, Hennaarderadeel, Idaarderadeel, Rauwerderhem, Wonseradeel en Wijmbritseradeel.

— De bijna overal heerschende ongekende schaarschte aan weide, oefent ook te Meppel een niet onbelangrijken invloed uit op den boterhandel In gewone tijden beloopt de wekelijksche aanvoer aldaar 15,000 Ned. ponden; in de vorige week bedroeg deze geen 12,000 ponden meer. Dien ten gevolge werd dan ook dit artikel tegen zeer verhoogde prijzen opgekocht, zijnde het ¼ vat opgeloopen tot f 47; een prijs, die daar nog nooit is gekend.

Men vreest dat de prijzen nog meer zullen stijgen, daar vele veehouders weinig van het vee kunnen melken, uit hoofde van het geringe voedsel, en de beesten liever een weinig vet maken, om voor de slagt te bezigen. De runderen worden dan ook in 't algemeen hoe langer zoo goedkooper en zijn nog steeds bij den dag dalende.

— In den nacht van Donderdag op Vrijdag l.l. is de herhaaldelijk uit Ommerschans gedeserteerde, uit de gevangenis te Leeuwarden ontsnapte, en, in de couranten, als zeer gevaarlijk gesignaleerde P. H. ANDRINGA, door de activiteit van den ambtenaar J. J. JAGER te St. Nicolaasga, wederom in Haskerland gevat en den volgenden dag naar Sneek gebragt, ten einde voor de regtbank aldaar eene instructie te ondergaan wegens meerdere misdrijven, waarvan hij betigt wordt; — in welke laatste stad hij weder plotseling, hoezeer aan de handen geboeid, zijnen geleider ontsnapte. Gelukkig bevond zich een rijksveldwachter in de nabijheid, door wiens hulp het mogt gelukken den verdachte in verzekerde bewaring te stellen.

De broodetende profeten komen weder met allerlei voorspellingen voor den dag over de toekomstige weersgesteldheid, die, zonderling genoeg, elkander soms lijnregt tegenspreken. Zoo meldt men uit het groothertogdom Baden, dat men op onderscheidene plaatsen ooijevaars heeft gezien, die hun tweede broedsel hebben, uit welke waarneming men afleidt, dat de zomer langdurig zijn zal en de hitte langer dan gewoonlijk zal aanhouden. In Breda heeft men in tegendeel opgemerkt, dat de ooijevaars reeds sedert een drietal weken zijn vertrokken, terwijl ze anders gewoonlijk eerst in het begin van September hunne reis aanvaarden. De voorspelling hieruit opgemaakt luidt, dat wij een gestrengen winter te wachten hebben.

ERRATUM.

In ons berigt over de veenbranden te Stadskanaal en N. Pekela is abusivelijk gemeld, dat op het veen van DRENTH 50 en op dat van SCHUURMAN 150 *voeren* turf verbrand waren; dit moest zijn 50 en 150 *vuren* of dagwerken.

KERKNIEUWS.

Bij de Herv. gemeente te Terwispel, vroeger gecombineerd met Lippenhuizen en Hemrik, is den 27sten Augustus l.l. tot predikant beroepen de heer E. R. BORGESIUS, kandidaat tot de H. dienst bij het prov. kerkbestuur van Friesland; — te Amstelveen ds. H. W. BRUINS, pred. te Babilonienbroek; — te Veenendaal ds. H. C. G. SCHIJVLIET, pred. te Bennekom; — te Oud-Alblas ds. J. W. FELIX, pred. te Heeg; — te Huizen ds. J. D. BEMAN BROUWER, pred. te Ede.

— Ds. A. DEKKERS, pred. te Chaam, heeft voor het beroep naar Almkerk, en ds. H. W. EIGEMAN, pred. te Meeuwen, voor het beroep naar Elst bedankt.

TELEGRAFISCHE BERIGTEN.

EFFECTEN-BEURS.

AMSTERDAM, 1 *September*.

NEDERLAND Werk. Schuld	à 2½	pCt.	63⅛.
Dito Dito	» 3	»	77½.
Dito Dito	» 4	»	96⅞.
OOSTENRIJK Metalliek	» 5	»	74¼.
Dito 1851 en 1852	» 2½	»	38¾.
Dito Nieuwe Litt. B	» 5	»	86 9/16.
Dito Nation. Metall	» 5	»	76 14/16.
SPANJE Onbep. St.	» 1¼	»	25⅜.
Dito Binnenl	» 3	»	37 11/16.
PORTUGAL	» 3	»	45 11/16.
RUSLAND Obl. *Hope* 1798 en 1816	» 5	»	105⅜.
Dito Dito 1828 en 1829	» 5	»	—
Dito bij *Hope*	» 4	»	86⅞.
Dito bij *Stieglitz*	» 4	»	86⅝.
N. Leening van 1855 bij *Stieglitz*, 5de serie	» 5	»	100¾.
Dito . . . . 6de serie	» 5	»	101⅝.

LONDEN, 1 *September*. Consols 90¾.

PARIJS, 1 *September*. Fransche 3 pCt. 66.80.

WEENEN, 1 *September*. Metalliek 5 pCt. f 82. N. Leening f 84. Wissel op Londen f 10.10. Zilver f —

ZEETIJDINGEN.

Binnengekomen.

AMSTERDAM 28 Aug., *Zeilmaker qq.* Jacoba, Sur.; *Klein* de Jonge Rieke, Pillau; *Schuur* Johanna Ettina, Dantzig; — 29 *Boon* Verwisseling, Venetie; *de Jong* Marie, *Schaap* Pieter Bentum, *Giezen* Libra, *Wumkes* Alliance, *Wilmink* Hermanna Wilmink en *Ritzes* Geertruida, Petersb.; *Walker* Fides, Riga.

TEXEL 28 Aug., *Wegener* Æolus, Riga; *Hayer* Goede Hoop, Christiansand; — 29 *Koning* Johanna Marchina, Sunderland; *Jager* Belina, Nerva.

HELVOET 28 Aug., *Mulder* Harmonie, *Koster* Argo, *Wijpkes* Geerdina, *Meihuizen* Jantje Nanninga, *Kemper* Nijverheid, *Sprik* Grietina en *Bontekoe* Jacobina, Petersburg; *Goudswaard* Maria Elisabeth, Christinas.; — 29 *Fenenga* Geertje Dijkstra, *Menzes* Maria, *Kuiper* Cath. Johanna en *Bolhuis* Roelfina Gesina, Petersb.; *Korter* Riga en *Schoon* Johanna Geerdina, Riga.

BRIELLE 28 Aug., *Hooghoudt* Hillechiena en *Wolkammer* Alberdina, Petersburg.

VLISSINGEN 27 Aug., *v. d. Laan* Jacoba Alida, Petersb.; — 28 *Roosjes* Maria Beerta, Riga.

HONG KONG 8 Julij, *de Jong* Jan Hendrik, Samarang.

BATAVIA vóór 10 Julij, *Hartmans* Cathar. Theresia, Onrust; *Tuk* Nieuw-Holland, Samarang; *Kroll* Schouwen, Banka; *Noordziek* Twee Jeannes, Pregie; *Brandligt* Dolphijn, Livorno.

STRAAT SUNDA 7 Julij, *Bok* Hoop van Capelle, v. Sunderland n. Singapore.

SAMARANG 23 Junij, *Schut* Walvisch, 26 *Zuurdeeg* Metalen Kruis, *ten Zeldam Ganswijk* Billiton en 29 *Meppelder* Jacobus Martinus, Bat.

SOERABAYA 18 Junij, *Poel* Maria Cath., *Zack* Kon. Ned. Yachtclub en 26 *Oldendorp* Kijkduin, Bat.

TJILATJAP 12 Junij, *Kramers* Resident van Son, Sumanap; — 18 *Hofman* Fop Smit, Batavia.

ST. HELENA 6 Julij, *Detering* Hercules, v. Padang, 9 *Jaskie* Willem Barendsz., v. Banjoew., *Bekkering* Prov. Drenthe en 10 *Jaski* Cornelia, v. Bat., alle 4 n. Amst.; *Stikkel* de Zwarte Zwaan, v. Macassar n. Rott.; — 16 *Muntendam* Cornelia Mathilde, v. Akyab n. Falmouth.

Bij ST. HELENA 9 Julij, *Vos* Hellevoetsluis, v. Akyab n. Cowes.

KONSTANTINOPEL vóór 18 Aug., *v. d. Valk* Abeona, Rott.; *Kok* Elisab. Gravalaar, v. Galatz en *Butter* Eliza Carolina, v. Taganrog, beide n. Falmouth.

TRIEST 26 Aug., *Hazewinkel Muntendam* Cornelia, Amst.

MALTA 17 Aug., *de Goede* Verwisseling, Vlaardingen.

PALERMO 11 Aug., *Post* Ettje Berg, Messina.

Bij DUNGENESS ...., *Korte* Margaretha, v. Liverp. n. Nerva.

NEWPORT 25 Aug., *Boom* Wester Schouwen, Hamburg, om voor St. Thomas te laden.

GLOUCESTER 26 Aug., *Boomgaard* Ecliptica, Gron.; — 27 *Lever* Jantina Ikina, Koningsb.

BELFAST 26 Aug., *Brugts* Broederschap, Riga.

WICK 22 Aug., *Potjewijd* Agatha Geertruida, Petersb.

NORTH SHIELDS 25 Aug., *Gruppelaar* Niessina, Kampen; — 26 *Bakker* Harmina Catharina, Amst.; *v. d. Veen* Sappemeer, Gron.; *Bottje* Gesina Alida en *v. Eijk* Adriana Francisca, Bremen; — 27 *de Vries* Marinus en Geertruida, Zierikzee; *Engelsman* Gezusters Boll, Riga; *de Vries* Margar. Elisa, Lynn; *Bolhuis* Gesina Margar., Londen.

GRIMSBY 26 Aug., *Renneberg* Herman Eduard, Schiedam.

HULL 26 Aug, *de Jonge* Bouwina Mensinga, Pernau; — 27 *de Boer* Zwaantina Hendrika, Nerva.

HAMBURG 27 Aug., *Smedes* Petron. Alberdina, Amst.; — 28 *Bekkering* Onderneming, de Weser.

BREMERHAVEN 27 Aug., *de Jonge* Alida Gesina, Rusterziel; *de Boer* Hendrika, Varel.

DANTZIG 26 Aug., *van Dijk* Eva Hendrika, Bremen.

MEMEL 22 Aug., *Zwaal* Gijsbert Jan, Harlingen.

KROONSTAD 19 Aug., *Kistenkas* Hemmechien Vroom, Hamburg; 20 *Das* Hermanna Das, Antw.; *Koning* Marchine Rosette, Stettin; 21 *Duintjer* Elsina, Amst.; *Dekker* Lucia Hendrika, Stockh.

Vertrokken.

TEXEL 28 Aug., *Coerkamp* Elisabeth Helena, Triest; — 29 *de Boer* Henriëtte Geertruida en *Jonker qq.* Agneta, Bat.; *Beekhuis* Margar., Alexandria; *Gnodde* Antilope, Toulon.

HELVOET 29 Aug., *Engelsman* Vlijt, Petersburg; *van Sluis* Tjakkiena, Riga.

MAASSLUIS 29 Aug., *Kuiper* Grietje Koens, avont.

BATAVIA 24 Junij, *v. d. Meulen* Fanny en *v. Zameren* Henriëtte en Cornelia, Soerab.; — 25 *de Wilde* Gen. Michiels, China; — 25 *Stang v. Hees* v. d. Palm, Nederl.; — 28 *Vogelsang* Bijenkorf en *de Boer* Jan v. Galen, Amst.; *Verloop* Jan Pietersz. Koen, Samar.; *Buijs Jr.* Louise, Soerab.; — 29 *de Boer* Haamstede, Rott.; — 1 Julij *Hagers* Jan Daniël, Japan; *Vos v. Marken* Jacob Roggeveen en 4 *Grivel* Sumatra, Amst.; *Swart* Senior, China; — 5 *Ouman* Anna Digna, Japan; 10 *Kuijt* Elisa Susanna, China.

SOERABAYA 23 Junii, *Rietveld* Estafette, Amst.; — 30 *Esink* Derkina Titia, Bat.

TJILATJAP 11 Junij, *v. Holdinga* Graaf van Nassau en 23 *Hagen* Petronella Catharina, Amst.

FALMOUTH 28 Aug., *van Rossen* Tollens, Rott.

CARDIFF 26 Aug., *de Jonge* Diewerdina, Hamburg.

GRAVESEND 26 Aug., *Visser* Cathar. Hermanna, Petersb.

BONESS 26 Aug., *v. d. Gaast* Baudina, Harl.

HULL 26 Aug., *Holscher* Elisabeth Jacoba, Petersb.; *Kaijzer* Harmonie, Veile.

BREMERHAVEN 28 Aug., *de Vries* 5 Gezusters, Amst.

SWINEMUNDE 27 Aug., *Pronk* Zwaantje Boer, Elsfleth.

DANTZIG 26 Aug., *Dijkstra* Geertina Hermina, Gron.

PILLAU 26 Aug., *Bossinga* Herstelling, Koogerpolder; *Feninga* Joh. Bartha, Dundee; *Heins* Georgina Wobbina, de Weser.

HOLTENAU gepasseerd 27 Aug., *Waterborg* Catharina, n. de Eider.

RENDSBURG gepasseerd 25 April, *Jager* Zwaantje Elisabeth, n. Schiedam; *Pronk* Gesina, n. Oldenburg; *Bekkering* Beerendina Huges, n. Rott.; *Waterborg* Fokkina, n. Bremen; — 26 *de Jonge* Castor, n. Dordr.; *Net* Jant. Margar., n. Heiligenh.; *Mugge* 4 Gezust., n. Stett.

In lading.

LONDEN 27 Aug., *Mooi* Onderneming, Stettin.

LIVERPOOL 27 Aug., *Kat* Mathilda Barbara, Rio de Janeiro.

GRONINGEN, 1 Sept. Vertrokken het nieuwgebouwde schoonerschip *Kijl-Windeweer*, groot 115 last, kapit. *J. J. Moesker*, van de Kijl, met ballast naar Newcastle.

TERMUNTERZIJL, 30 Aug. Binnengekomen 29 Aug., *Horning* Jantina, Noorw.; *Rutters* Maria Anna, Stettin.

Vertrokken 26 Aug., *Leefoge* Henderika en *Held* de Vr. Catharina, Oldersum; *Kraan* Alida en 27 *Zoutman* de Jonge Wigcher, Noorw.; *de Vries* Eikelina, Oldersum.

Zeilklaar 29 Aug., *Prins* de Jonge Barend, Hamburg.

HARLINGEN, 31 Aug. Binnengekomen 26 Aug., *Rasker* Geertruida, Newc.; — 27 *de Boer* Johannes, Nerva; *Veldhuis* Walburg, Dantzig; — *Bakker* Groot Lankum en *Regoort* Æolus, Petersb.; *v. d. Gaast* Baudina, Newc.; — 31 *Haijer* Goede Hoop, Noorw.

Vertrokken 26 Aug., *Fekhes* Tjallinga Aurelia, *Kok* Newa, 28 *Hannema* Harlingen, 29 *Schuur* Jonkvr. Elisabeth, 30 *Mulder* 3 Gezusters en 31 *Burghout* Hendrik, Noorw.; *Gort* Vriendschap, Wismar.

OOSTMAHORN, 31 Aug. Vertrokken 28 Aug., *de Groot* Wierdina Fokelina, n. Hamburg en 30 *Mooi* Maria Geertruida, n. Bremen, beide v. Amst.; *Koopman* Trientje, v. Steenwijk n. Bergedorf; *de Graaf* Harm. Gesina, n. Londen en *Huges* Orion, op avont., beide v. Gron.; 31 *v. d. Zee* Neeltje, v. Dockum n. Noorw.

ZOUTKAMP, 1 Sept. Zeilklaar: *Kuiper* Grietje Huisman, Noorw.; *Jonker* Esperanse, *de Jonge* Jantina en *Dekker* Vertrouwen, Engeland.

De Sond gepasseerd.

25 Aug. *Huisman*, Hendrika, v. Liverp. n. Reval, m. zout.
Boer, Eendragt, v. Rott. n. Petersb., m. suiker.
Schuitema, Eendragt, v. Liverp. n. Nerva, m. zout.
de Boer, 4 Gebroeders, v. Newc. n. Stettin, m. steenk.
Postema, Gezina, v. Reval n. Rott., m. rogge.
Bleeker, Zwaantje Cornelia, v. Liverp. n. Nerva, m. zout.
Mooi, Goede Verwachting, v. Newc. n. Koningsb., m. stukg.
27 —— *Hazewinkel*, Sjoukje Alida, v. Sunderl. n. Petersb., m. steenk.
28 —— *Potjewijd*, Albertine, v. Schiedam n. de Oostzee, m. steenen.
Maathuis, Afina v. Linge, v. Koningsb. n. Dundee, m. vlas.

De wind den 25 Aug. N.O., N.N.W.; den 26sten N.N.W., N.; den 27sten N.W., W.N.W., N.W.; den 27sten W.N.W.

LAATSTE BERIGTEN.

Binnengekomen.

TEXEL 30 Aug., *Lohman* Zeldenrust, Newc.; *Legger* Termonde, Petersb.; *Tiktak* Jant. Femmechina, Riga.

VLIE 28 Aug., *de Jong* Maria, *Wumkes* Alliance, *Giezen* Libra en *Teensma* Jonge Brechtus, Petersb.; *Walker* Fides, Riga; *de Jong* Hendrika en *de Jong* Goede Verwachting, Frederikstad; *Fenenga* Agatha, Riga.

HELVOET 30 Aug., *Plokker* Anna, Grangem.; *Goosens* Arend en *Vernes* Merwestroom, Bergen; *v. d. Bos* Alberdina Tjetskina, Riga; *Plukker* Hendrika, Libau.

VLISSINGEN 29 Aug., *Borst* Sienke Wiersema, Koningsb.; *Olberding* Welmoet, Bergen.

LONDEN 29 Aug., *Pot* Anna Arendina en *Bossinga* Berendina, Petersb.

Bij BEVESIER 28 Aug., *Delclisur* Jacoba Corn. Clasina, v. Amst. n. Colombo; *Dallinga* Alida, v. Newyork n. Gothenb.

Bij DOVER 28 Aug., *Woortman* Antje Brons, v. Richibucto n. Hull.

Bij PORTLAND 24 Aug., *v. Wijk* Batavier, v. Amst. n. Swansea; *de Ligny* Fortuna, v. Rott. n. Buenos-Ayres; — 28 *Zeeman* Amerika, v. Banj. n. Amst.

FALMOUTH 28 Aug., *de Vries* Alida Maria, Bombay.

PILLAU 28 Aug., *Schuur* Jacoba Gesina, Bremen; *Koning* de Haven, Stettin.

MEMEL 24 Aug., *de Jong* Adolph Frederick, Harl.

CARDIFF 27 Aug., *Douwes* Eendragt, Nantes.

WICK 22 Aug., *Potjewijd* Agatha Geertr., Petersb.

LYNN 28 Aug., *Pekelder* Augusta, Memel.

DUINKERKEN 29 Aug., *de Groot* Cath. Geerdina, Nerva, met eene lading spiritus.

ODESSA 15 Aug., *Stuit* Beerta Hendrica, Rott.

MANILLA 20 Junij, *Abbink* Amazone, Hongk. (ligt in lading naar Liverp.); *Renneberg* Corn. Wern. Eduard, Cardiff; — 3 Julij, *Siedenburg* Anna Justina, Hongk.

SINGAPORE 17 Julij, *Bok* Hoop van Capelle, Sunderl.

HONGKONG vóór 9 Julij, *Messen* Helmers, Rott.; *Drayer* Louisa Jacoba Johanna, Bat.; *Mammes* Ceres, Siam.

SYDNEY 14 Junij, *v. Eijk Menkman* Koning Willem II, Cardiff.

MELBOURNE 11 Junij, *v. d. Hoeven* Jedo, Lond.

KROONSTAD 24 Aug., *Teensma* Reintje, Rott.

ARCHANGEL 15 Aug., *v. d. Wijk* Annettha en *Witting* Thorbecke, Groningen; *Ruigh* Morgenster, Amst.; *de Jong* Anna Elisab., Lond.; 16 *Arema* Vrije Fries en *Zijl* Alpha, Amst.; *Pijbes* Hermanna en *Winters* Philadelphie, Groningen; *van Ommeren* Minerva, Rott.; *Potjer* Sicco, Hartlepool; *Klein* Louise, Papenb.; — 17 *de Boer* Magrietha Antina, Amst.; *Leeuwe* Hendr. Jantina, Delfzijl; *Vil* Hendrik Pieter, Cork; *Vos* Maria Wilhelmina, Waterfort; — 18 *Tunteler* Harmonie, Amsterdam.

Vertrokken.

TEXEL 30 Aug., *Meijer* Margretha, Newc.; *Winther* Alpha, Drammen; *Broekema* Ida Hillechiena, avont.

HELVOET 30 Aug., *Smit* Dorothea Henr., Akyab; *Doewes* Tiestaka, Petersb.; *Buiten* Sperwer, Bergen.

MAASSLUIS 30 Aug., *Kruithof* Courier, Londen.

VLISSINGEN 29 Aug., *Karsiens* Hillechiena, avont.

LIVORNO 22 Aug., *Roelfsema* Alphard, Amst.

HAVANA 28 Julij, *Kramer* Christina, Falmouth.

PORTO PLATA 17 Julij, *Brands* Stad Haarlem, Falmouth.

WOOSUNG 27 Junij, *Verhoeven* Jeanette en Cornelia, Formosa, is bevracht voor eene reis naar Keelung-Tow en terug, voor 3000 doll.; 30 *Hageman* van Bosse, Singapore.

SYDNEY 9 Julij, *v. Lindern* Alblasserwaard, Manilla; — 11 *Wiegmink* Clara Henriëtte, Bat.

HONG KONG 8 Julij. *v. Bochove* Eva Johanna, San Francisco; — voor 10 Julij *Meester qq.* Adolf van Nassau, Shanghae; *Zeeman* Tonia, Batavia.

KROONSTAD 22 Aug., *Vos* Stientje Maria, *Niehof* Jantina Jetskelina en *Meijer* Egmond, Londen; *Naatje* Jan Hero, *Meijer* Piet Hein, *Kros* Goede Bedoeling, *Kramer* Sophia en *Kuiper* Dankbaarheid, Amst.; *Bossinga* Ceres, Dordrecht; *Meijer* Hero, *Veenhuizen* Boug. Lammech., *Oldenburger* Catharina, *Jager* Jeanne Agatha, *Vos* Jantina, *Korter* Jeltina, *Karsijns* Landman, *Moesker* Susanna, *Duintjer* Friso, *Nieuwenhuis* Equator, *de Groot* Sieka, *Doijen* Catharina en *Mulder* Grietje de Groot, Koppenh.; *Ekamp* Welvaart, Stokholm.

ARCHANGEL 17 Aug., *Jongman* Margar. Augusta, Amst.; *Roelfsema* Orion, Delfzijl.

LONDEN, 29 Aug. Met het schip Trio, kapit. *Forter*, zijn alhier aangebragt kapit. *Bakker* en verdere bemanning van de Nederl. kof Adriana Sophia, welke bodem l.l. Maandag in de Noordzee gezonken is.

233ste STAATSLOTERIJ.

Prijzen van f 100 en daarboven.

Trekking der Vierde Klasse.

1*ste Lijst.* No. 148 f 25,000; no. 7587 f 2000; no. 15959 en 17813 ieder f 1000; no. 3358 f 400; no. 8881 f 200; no. 410, 6229, 6270, 7056, 16430 en 19881 ieder f 100.

HANDELSBERIGTEN.

Prijs van het Grof Roggenbrood.

GRONINGEN, 31 *Augustus* 1857.

4 Nederl. ℔ 39 cent.

GRAANMARKTEN.

GRONINGEN, 1 *September*.

TARWE.		GERST.		Zw. Voer 40 ℔	f 3,80
Oude 70 ℔ f		Wtr. 1857 54 ℔	f 5,70	- - 42 - -	4,00
Oml. 1856 66 -	7,65	- 56 - -	6,10	- - 44 - -	
- - 68 - -	8,45	- 58 - -	6,50	BOONEN.	
- - 70 - -	9,25	Zomer 54 - -		Paardeb. f 7,50 a f 8. —	
- Old. 66 - -	7,40	- 56 - -		(Nieuwe f 8,25	
- - 68 - -	8,20	N.Knobbe 60 - -	6,05	Gr. Erwt. f	
- - 70 - -	9,00	- 62 - -	6,45	Graauwe dito f	
ROGGE.		HAVER.		ZADEN, ENZ.	
Inland. 60 ℔ f		Dikke 36 ℔ f			
- 62 - -	5,65	- 38 - -	3,75	Old.Koolz. f 13 a f 14,10,25	
- 64 - -	6,15	- 40 - -	4,00	Oml. dito f 13 a f 14,25,50	
- 66 - -	6,65	- 42 - -	4,25	Kromhorn f 14,50,90	
N. 1857 68 - -	7,35	- 44 - -	4,45		
- 70 - -	7,85	- 46 - -	4,65	Zomerzaad f 12,25,50	
BOEKWEIT.		- 48 - -	4,85	Aveelzaad f	
Gr. Zd. 60 ℔ f		- 50 - -	5,05	G. Mosterdz. f 17 a f 19	
- - 62 - -	6,10	WitteVoer 36 - -	3,55	Lijnzaad f	
- - 64 - -	6,60	- - 38 - -	3,75	Dederzaad f	
- Zw.- 60 - -		- - 40 - -	3,95	Gr. Gort f 9,25,50 a f 10	
- - 62 - -	5,95	N. Zw. - 36 - -	3,40	Parel dito f 12,25 a f 14	
- - 64 - -	6,45	- - 38 - -	3,60	Raapolie per vat f 47	
Veen 64 - -	6,35				

Tarwe met geringen handel. — O. Rogge 10 en nieuwe 20 ct. hooger verkocht. — Boekweit bijna niet aan en 40 ct. hooger verkocht. — Gerst aan pelderijen iets aangenamer. — Haver mede 10 ct. hooger verkocht. — Boonen als voren. — Koolzaad prijshoudend, het aanzijnde bedroeg ongeveer 250 lasten.

AMSTERDAM, 29 *Aug.* Hennep. Er is bij partij gedaan in Petersburger Rein f 68 en in Riga bruine Pas f 62, en bij gerijf in Petersburger Halfrein f 61 a f 62 en Memelsche Brak f 40. De heden aangebragte lading Venetiaansche is tegen den 14den Sept. aanst. in veiling aangeslagen.

AMSTERDAM, 31 *Aug.* Tarwe tot circa vorige prijzen aan cons. verkocht: 132 ℔ witb. Pools. f 405; 128, 130 ℔ b. dito f 360, f 370 bij partij; 132 ℔ roodb. dito f 360; 121, 125 ℔ Norder f 250, f 280. — Rogge bij partij f 2 a f 3 hooger: 123 ℔ Pruis. f 220; 123 ℔ Belg. f 223; 118 ℔ Arch. f 205; 118 ℔ Petersb. f 200, f 201; 117 ℔ dito f 198. — Uit hoofde er nog geen nieuwe Boekweit was aangevoerd, werd de puike jarige Inlandsche met f 5 verhoogd, verkocht: 120 ℔ Amersf. f 245.

Koolzaad onveranderd: Haarlemmermeer f 12½; Holst. Rubs 75 p. vl.; op 9 vat dadelijk 81 p. vl.; Oct. 82 p. vl.; April 84 p. vl. — Lijnzaad zonder handel. — Raapolie dadelijk en op levering nagenoeg in een doen: op 6/w. f 48,25; vlieg. f 47; Sept. f 46,50; Oct. f 47; Nov. f 47,50; Dec. f 47,75; Mei 1858 f 48,25—f 48,25 a f 48. — Lijnolie dadelijk en op levering prijsh.: op 6/w. f 45,50; vlieg. f 44,25 a f 44,50; Sept. f 43,75 a f 44 a f 43,75; Oct. en Nov. f 44 a f 43,75. — Hennepolie op 6/w. f 51; vlieg. f 49,75. — Raapkoeken f 94 a f 97. — Lijnkoeken f 12 a f 14.

SCHIEDAM, 29 *Augustus.* Moutwijn f 20,50; Jenever f 26; Amst. Proef f 27,25.

ROTTERDAM, 31 *Aug.* Jarige Tarwe f 9 a f 12, n. dito f 15 a f 18. — Gerst, Haver en Paardeboonen f 3 per last lager. — Blaauwe Erwten f 7,50. — Bruine Boonen f 9,70; Witte dito f 10,60 per mud gedaan.

LONDEN, 28 *Aug.* Er waren heden zeer weinig koopers ter graanmarkt. De aanvoer van inl. tarwe was overvloedig en 3 a 4 sh. lager verkrijgbaar dan Maandag. Van vreemde waren voor Russische bij kleinigheden de vorige koersen te bedingen, doch alle andere kwal. waren verlaten, zonder dat echter verandering in de prijzen wordt genoteerd. In de waarde der overige graansoorten was geen verandering.

Van den 31*sten*. Tarwe was 3 sh. lager bij ruimen aanvoer.

BOTERMARKTEN.

GRONINGEN, 1 *Sept.* De prijs der boter was heden: 1ste soort de ¼ ton f 44; 2de. soort f 42; 3de soort f 39 a f 40.

LEEUWARDEN, 28 *Aug.* De prijs der Boter was heden f 49,50.

AMSTERDAM, 31 *Augustus* De prijs der Boter was heden als volgt: Friesche f 51 a f 53; Kuinder f 50 a f 52; Kamper f 50 a f 53; Deventer f 46 a f 49; Zwolsche f 49 a f 52.

LONDEN, 29 *Augustus.* De aanvoeren van Boter gedurende de afgeloopen week bestonden uit: van Harlingen 3424 vs., Havre 1417, Ostende 266, Antw. 30, Rotterd. 39, Hamb. 63, Schiedam 322, Dieppe 24. De noteringen zijn: beste Friesche 116 a 118 sh., surplus 102 a 106 sh., 2de kwal. 88 a 96 sh., Hollands. 80 a 84 sh., Kamper en Zwolsche 106 a 112 sh., Bosscher 72 a 76 sh., Groninger en Geldersche 96 a 102 sh., Emden en Leer 100 a 102 sh.; Holst. en Kiel 112 a 116 sh., Fransche 78 a 80 sh.

LONDEN, 31 *Augustus.* Friesche Boter 116 sh., Gron. 84 sh.

VEEMARKTEN.

GRONINGEN, 1 *Sept.* Ter markt van heden waren slechts 14 runderen aangebragt en werd er weinig handel gedreven; schapen tamelijk ter markt, doch blijft de verkoop hierin steeds flaauw; van varkens waren omstreeks 100 ter markt gebragt, met tamelijken handel, ouden van f 28 tot f 45; jongen van f 6 tot f 25.

LEEUWARDEN, 28 *Aug.* Aangevoerd ongeveer 700 runderen, waarvan 300 vette, de overigen melk- en kalfkoeijen; de handel was

wel zoo levendig; 130 vette kalveren, goed prijshoudend, zoo ook d 800 aangevoerde schapen; er waren 450 à 500 varkens en biggen ter markt, die dagelijks gereede koopers vonden.

LONDEN, 28 *Aug.* De veemarkt was matig voorzien, maar de kwal. gering. De puike kwal. bedong gemakkelijk de prijzen van Maandag, vinde voor eerste soort groote ossen 4 sh. 6 p. à 4.8 en puike schotsche 4.10 à 5 sh. per 8 pond.

LONDEN, 31 *Augustus.* De aanvoer ter veemarkt bestond uit 5974 runderen, 250 kalveren en 27,280 schapen, die allen lager in prijs waren.

EFFECTEN-BEURS.

AMSTERDAM, 31 *Augustus.*

Nederl. Werkel. Schuld $2\frac{1}{2}$ pCt. $63\frac{5}{8}$; Dito Dito 3 pCt. $76\frac{13}{16}$; Dito Dito 4 pCt. $96\frac{5}{8}$. — BELGIE, bij *Rothschild*, $2\frac{1}{2}$ pCt. $52\frac{3}{4}$. — SPANJE, Onbep. Stukken $1\frac{1}{4}$ pCt. $25\frac{1}{2}$; Dito Binnenl. 6/m. 3 pCt. $37\frac{3}{8}$; Dito Buitenl. £ 85, 3 pCt. $42\frac{3}{4}$ — PORTUGAL, te Londen 3 pCt. $45\frac{3}{4}$; Dito 1856, 3 pCt. $45\frac{1}{16}$. — RUSLAND, bij *Hope* en Co. 1798 en 1816 5 pCt. $105\frac{1}{8}$; Dito bij *Stieglitz*, 1855, 6de serie, 5 pCt. $101\frac{3}{4}$. — OOSTENRIJK, Metall. 5 pCt. $74\frac{13}{16}$; Dito Dito $2\frac{1}{2}$ pCt. $38\frac{7}{8}$; Dito rente Amsterdam, 1854, 5 pCt. $86\frac{3}{4}$; Dito Nationale Metalliek 5 pCt. $77\frac{1}{8}$. — MEXICO, Onbep. Stukken 3 pCt. $21\frac{1}{4}$.

ADVERTENTIEN.

*** De **COMMISSIE** VAN GENEESKUNDIG ONDERZOEK EN TOEVOORZIGT IN DEZE PROVINCIE berigt bij deze, dat hare VERGADERINGEN tot het afnemen van **EXAMINA** zullen aanvangen VRIJDAG den 4den September e.k., des namiddags te 3 uur, in het OMMELANDERHUIS.

De Commissie voornd., en in haren naam:
C. U. J. HUBER, *Secret.*

*** GEWONE BESLOTENE VERGADERING van het DEPARTEMENT *GRONINGEN* der **MAATSCHAPPIJ: tot Nut van 't Algemeen**, op WOENSDAG den 9den September 1857, des avonds te 7 uur, in het Concerthuis. — VERSLAG der Afgevaardigden ter Algemeene Vergadering; van het Bestuur, over den Staat en de Verrigtingen van het Departement, gedurende het Maatschappelijk jaar 1856/1857; van de Commissiën over de Leesbibliotheek en ter verleening van Voorschotten aan Gepensioneerden, enz.

Namens het Bestuur:
R. J. SCHIERBEEK, *Secretaris.*

HOORNMUZIJK,

op aanstaanden DONDERDAG, in den Tuin van het KOFFIJHUIS **Schoonoord**, buiten de Heerepoort.

R. BIERLING.

ZANGVEREENIGING Westerkwartier.

ZANGFEEST te ***NOORDHORN***, op WOENSDAG den 9den September 1857, bij M. VAN DIJK, in de TENT der VEREENIGING, onder AFWISSELING en BEGELEIDING van **MUZIJK.** Aanvang te 3 uur.

Namens de Directie:
P. DIJKSTERHUIS,
Secretaris.

*** Voor ***SCHOONOORD*** nog in DANK ontvangen, door Ds. T. A. HOEN, te *Woltersum*, van N. N. *f* 25.

Namens de Commissie:
J. W. LIEFTINCK.

HUWELIJKS-, GEBOORTE- EN STERFBERIGTEN.

*** Getrouwd:

W. A. T. ZANINO
en
A. A. VERBEEK,
van *Leeuwarden.*

NIEUWE PEKELA, 26 Augustus 1857.

*** Gehuwd:

G. GEERSINGA
en
A. KRUIZE.

GRONINGEN, 30 Augustus 1857.

*** Door Gods goedheid beviel heden van eene welgeschapen DOCHTER F. TONCKENS, geliefde Echtgenoot van

H. J. FRIMA,
Predik.

TERHORNE, 27 Augustus 1857.
Eenige kennisgeving.

*** Bevallen van een' ZOON M. J. SPINHOF, Echtgenoot van

F. G. BUYS,
Mr. Geweermaker.

GRONINGEN, 28 Augustus 1857.

*** Heden beviel van een MEISJE M. S. MEIJER, Echtgenoot van

L. C. SMIT.

KALKWIJK, 28 Augustus 1857.

*** Heden beviel van een' ZOON GRIETJE BOERMA, Echtgenoot van

R. SCHURINGA SCHAANK.

GRONINGEN, 31 Augustus 1857.

*** Heden overleed, na langdurige sukkeling, onze geliefde jongste Dochter, ALIDA CORNELIA, in den ouderdom van ruim 26 jaren.

GRONINGEN, 30 Augustus 1857.

J. POSTER.
J. H. POSTER—MABÉ.

*** Den 22sten dezer overleed aan eene kortstondige ziekte mijn waarde Man, MEIJER DRUIF. Wat ik en mijne Kinderen in hem verloren, beseffen allen, die hem als vlijtigen en zorgenden Man en Vader hebben gekend. Ik zal den door den overledene gedreven Handel aanhouden, en hoop en vertrouw, dat zijne begunstigers ook zijne Weduwe en Kinderen niet zullen vergeten.

GRONINGEN, 30 Augustus 1857.

FROUKE VAN DER ZIJL,
Wedw. M. DRUIF.

*** Bij **H. GEERTSEMA, Jr.**, te *Groningen*, is uitgegeven:

WET OP HET LAGER ONDERWIJS,

volgens *Staatsblad* no. 103, à 10 Ct.

Boekhandel van **W. E. J. TJEENK WILLINK**, te *Zwolle.*

HET EVANGELIE VAN JOHANNES,

GEBRAGT IN HUIZEN EN HARTEN.
Een Godsdienstig en Wetenschappelijk Dagboek voor beschaafde Christenen,
NAGELATEN DOOR
G. H. VAN SENDEN.
3 Dln. *f* 10—10.

Bevoegde beoordeelaars in Godgeleerde en Letterkundige tijdschriften noemen dit werk: »eene waarlijk kostbare nalatenschap voor het Godsdienstig publiek, — een model voor Predikanten om hen te doen zien, hoe men Bijbeloefeningen behoort in te rigten, — een huisboek voor beschaafde Christenen ter bevordering van hunne Bijbelkennis en Godsdienstige stemming," enz.

AARDSCHE ZORG beschouwd als HEMELSCHE TUCHT, door ***HENRIETTE BEECHER STOWE***, Schrijfster van *De Negerhut.* — Derde Druk. — In Carton, *f* 0—25.

Van dit belangrijke boekje zijn reeds vele duizenden verkocht.

TIJDSCHRIFT voor STAATHUISHOUDKUNDE en STATISTIEK, door Mr. ***B. W. A. E. SLOET TOT OLDHUIS.***

Dit Tijdschrift verschijnt thans geregeld iedere maand. Elk deel van 8 stukken kost bij int. *f* 5—50, buiten int. *f* 6—50, afzonderlijke Stukken kosten 90 Ct.

Z. W. VAN SCHREVEN, **het VERBAND tusschen NIJVERHEID en WETENSCHAP**, een aandrang tot de wetenschappelijke opleiding van den Nijveren Stand. *f* 0—50.

LANDBOUW-COURANT, Hoofd-Redacteur Dr. ***J. WTTEWAALL.*** Per kwartaal *franko per post* *f* 2—00.

VRIEND VAN DEN LANDMAN. Tijdschrift ter bevordering van Akker- en Tuinbouw, Veeteelt en Boomkweekerij in Nederland, onder redactie van ***E. C.*** en ***F. A. ENKLAAR***, en onder medewerking van onderscheidene Nederl. Landhuishoudkundigen. — Per jaarg. *f* 6—00. Van dit Tijdschrift worden jaarlijks twaalf afleveringen uitgegeven. Elke afl. bevat vier vel druks (64 compres gedrukte bladz.) benevens vele afbeeldingen, hetzij op uitslaande platen of als in den tekst gedrukte houtsneden.

*** De Erven **C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA**, te *Groningen*, stellen algemeen verkrijgbaar:

P. van Limburg Brouwer,

CESAR EN ZIJNE TIJDGENOOTEN;

4 dln., gr. 8vo., *f* 8,00.

Het zal wel overbodig zijn, nog in het bijzonder de aandacht te vestigen op de gelegenheid om zich dit voortreffelijk Historisch-Kritisch Werk voor een betrekkelijk geringen prijs aan te schaffen. De vroegere prijs was *f* 14,50.

Verder zijn door dezelfden uitgegeven:

I. Prof. *P. HOFSTEDE DE GROOT et L. G. PAREAU*, **Encyclopaedia Theologi Christiani.** Editio tertia, aucta et emendata. Prijs *f* 2,10.

II. Prof. *L. G. PAREAU et P. HOFSTEDE DE GROOT*, **Compendium Dogmatices et Apologetices Christianae.** Editio tertia, aucta et emendata. Prijs *f* 2,75.

III. Prof. *B. H. LULOFS*, **DE DECLAMATIE**, of de Kunst van DECLAMEREN of RECITEREN en van de MONDELIJKE VOORDRAGT of UITERLIJKE WELSPREKENDHEID in het algemeen. Prijs *f* 3,90. — Nog slechts weinige Exemplaren zijn van dit gunstig ontvangen werk voorhanden.

IV. Prof. *B. H. LULOFS*, **Verhandeling** over den tijd van den **eerst regten aanvang** en **vroegsten bloei** onzer oude, bepaaldelijk gezegde **Nederlandsche Letterkunde**, en wel inzonderheid over het ongegronde van het gevoelen dergenen, welke op stout beslissenden toon dien bloei voor een deel reeds in de **twaalfde eeuw** stellen. Prijs *f* 1,50.

V. Prof. *P. HOFSTEDE DE GROOT*, **Wenken over de eigene Studie**, voor jeugdige Onderwijzers in de Lagere Scholen. Prijs *f* 0,50.

VI. Dr. *A. SMITH*, **Geschiedenis van de Provincie Groningen**, van het begin onzer tijdrekening af, tot aan den jare 1848; handelende over de aloude en tegenwoordige Gesteldheid, Oorlogen, Watervloeden en andere merkwaardige gebeurtenissen in deze Provincie. Met eene Kaart, op welke de plaatsen zijn aangewezen, sedert den jare 1277 door den *Dollard* verzwolgen. Prijs *f* 5,00.

VII. *H. DIJKEMA*, **Winterreis door RUSLAND**, gedaan in het jaar 1841. Met eene Kaart. Prijs *f* 3,20.

Dat de Schrijver de verwachting, die men van zijn vroeger geschrift had gekoesterd, niet heeft teleurgesteld, toont de talrijke inteekening, die ook dit Werk mogt te beurt vallen.

VIII. **Leven, Denken en Werken van JOHANN KASPAR LAVATER.** Naar het Hoogduitsch van *Dr. FERDINAND HERBST.* Prijs *f* 3,20.

De Werken van LAVATER zullen zekerlijk wel altijd gezocht blijven, zoolang het Christendom zijne ware vereerders zal blijven bezitten.

*** De KERKVOOGDEN der HERVORMDE GEMEENTE te *Veendam* brengen ter kennis, dat zij zullen overgaan tot de **publieke Uitbesteding**, aan den minst aannemenden, van:

Het bouwen van eene NIEUWE PASTORIJ en NEVENGEBOUW, met de LEVERANTIE der MATERIALEN; volgens Bestek, hetwelk met de Teekening ter lezing zal liggen in het GEMEENTEHUIS alhier en bij de Logementhouders D. E. EVERTS, E. J. DUINTJER en TIDDENS te *Veendam*, — verder in de GEMEENTEHUIZEN te *Wildervank*, *Oude* en *Nieuwe Pekela*, *Zuidbroek*, *Noordbroek*, *Hoogezand*, *Scheemda*, *Appingedam*, *Delfzijl*, en te *Groningen* bij de Wedw. BONTEKOE, TEN HAVE en UITHOF; te *Leeuwarden* bij WITTEVEEN; te *Assen* bij ZOMER, en te *Winschoten* in het *Hotel Wisseman*, bij RANDA MULDER en A. NIES.

Bovendien zijn Bestekken op franko aanvrage, tegen betaling van 50 Cent, verkrijgbaar bij den Secretaris-Kerkvoogd P. A. BARENDS, te *Veendam.* — De Uitbesteding geschiedt bij enkele Inschrijvingsbiljetten, in te leveren uiterlijk den **6den September eerstkomende**, en waarvan de opening zal geschieden op den 7den derzelfde maand, te elf uur des morgens, ten GEMEENTEHUIZE alhier.

VEENDAM, 26 Augustus 1857.

De Kerkvoogden voornoemd:
A. T. SCHURINGA, *President.*
P. A. BARENDS, *Secretaris.*

De Verkooping van Panden,

welke in de Maanden **Mei**, **Junij** en **Julij 1856** in de BANK van LEENING te *Groningen* zijn **verzet**, en geteekend met de Letters **T**, **V** en **W**, zal plaats hebben op WOENSDAG en DONDERDAG den 16den en 17den September 1857.

*** Ten overstaan van Mr. **J. W. QUINTUS**, Notaris te *Groningen*, zal, op MAANDAG den 7den September 1857, des voormiddags te 10 uur, en volgende dagen, voor de Behuizing door wijlen Jonkhr. Mr. T. J. VAN IDDEKINGE bewoond, aan het Loopende Diep, bij den St. Walburgsboog te *Groningen*, publiek worden verkocht:

EENE AANZIENLIJKE INBOEDEL,

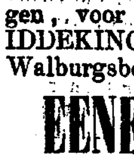

bestaande uit: Extra fraaije MAHONIE- en EIKENHOUTEN MEUBELEN, groote en fraaije SPIEGELS, PENDULES, eene briljante KAMERKROON, eene aanzienlijke hoeveelheid fraai OUDERWETSCH BLAAUW- en BONT PORSELEIN, ROOD OOSTINDISCH AARDEWERK, waaronder een extra fraai **JAPANSCH KABINETSTEL** van 5 stuks; KRISTAL, GLAS, AARDE- en VAATWERK, KOPER-, TIN-, IJZER- en BLIKGOED, OPEN-HAARD- en KOLOMKAGCHELS, VLOERKLEEDEN en CARPETTEN, BEDDEGOEDEREN, LINNEN- en extra fijn DAMAST TAFELGOED, veel **HUISHOUDELIJK ZILVER**; voorts onderscheidene fraaije **JAGTGEWEREN** en ander **JAGTGEREEDSCHAP**, eene aanzienlijke partij REGTSGELEERDE en LANDBOUWKUNDIGE **BOEKEN**, waaronder *DALLOZ*, *VOORDUIN* en dergelijke, en hetgeen meer zal worden geprasenteerd.

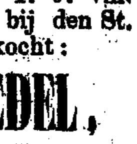

Te bezien Vrijdag en Zaturdag bevorens, van 11—5 uur, op BEWIJZEN VAN TOEGANG, voor **10 Cent**, ten Kantore van den Notaris te bekomen, terwijl mede verkrijgbaar zal zijn de CATALOGUS voor 25 Cent, ten voordeele van de Algemeene Armen.

NB. Het **JAGTGEREEDSCHAP** zal verkocht worden DINGSDAG den 8sten September 1857, des voormiddags, en de **BOEKEN** op DONDERDAG daaraanvolgende, des avonds te 6 uur.

Boeldag.

Op DINGSDAG den 8sten September 1857, des namiddags te 1 uur, zullen, ten Huize van wijlen JOHANN H. SMIT, te *Noordbroek*; Boelgoedswijze worden verkocht de door desen nagelatene **MEUBELEN**, bestaande in:

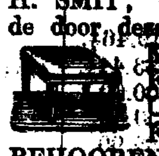

KABINET; KANTOOR, SPIEGELTAFELS, SPIEGELS, STAAND SPELEND UURWERK, HALVE-KASTKLOK, TAFELS, STOELEN, BEDDEN met TOEBEHOOREN, SCHILDERIJEN, PORSELEIN, GLAS, MANGEL, BOEKEN, KOPER-, TIN-, IJZER-, BLIK-, AARDE-, GLAS- en VAATWERK, en 'tgeen meer voorschijn zal worden gebragt.

F. R. FOLKERS.

*** Mr. **B. HAITZEMA VIËTOR**, Notaris te *Winschoten*, gedenkt, op DINGSDAG den 22sten September 1857, des avonds te zes uur, ten Huize van den Logementhouder G. MONKHORST, te *Zuidbroek*, publiek ter verkoop aan te bieden:

I. De **BUITENPLAATS *DE DROSTENBURG*** genoemd, bestaande in eene HEEREN BEHUIZING, KOETSHUIS en STALLING, HOVINGEN, TUINEN, SINGELS en LANDERIJEN, alles staande en gelegen te *Uiterburen*, Gemeente *Zuidbroek*, groot 3 B.; 41 R.; in twee Perceelen.

II. Het REGT DER VASTE, ALTIJDDURENDE, ALLE LINIEN VERERVENDE BEKLEMMING van ... 48 R., 50 E. KLEILAND, in de zoogenoemde Drostenburg aldaar gelegen, zullende inkomstig tot vaste huur doen *f* 15—00.

III. Den EIGENDOM van Perceel II.

IV. Het REGT DER VASTE, ALTIJDDURENDE, ALLE LINIEN VERERVENDE BEKLEMMING van 1 ... 37 R., 50 E. KLEILAND, gelegen als voren, zullende inkomstig tot vaste huur doen *f* 14—00.

V. Den EIGENDOM van Perceel IV.

De Verkoopconditiën zullen acht dagen bevorens ter lezing liggen ten Kantore van den Notaris

B. HAITZEMA VIËTOR.

UIT DE HAND TE KOOP,

Het van ouds gerenommeerd groot **HEERENLOGEMENT *DE JAGT***, staande bij het Verlaat te *Martenshoek*, Gemeente *Hoogezand*, voorzien van 8 KAMERS, groote ZAAL, KEUKENS en KELDERS en ruime STALLING en DOORRIJ, met een fraai aangelegden TUIN; alwaar dagelijks BARGES en een groot aantal SCHUITEN en DILIGENCES **aanhouden.**

Te bevragen bij de Eigenares, Mejufvrouw de Wed. MEURS.

Mr. J. D. TRESLING,
Notaris.

HANDEL EN ZEEVAART.

Voor Zeelieden, die **Onderwijs** wenschen te ontvangen in de **STUURMANSKUNST**, alsmede in de noodige **kundigheden** van het **Wetboek van Koophandel**, met betrekking tot de **KOOPVAARDIJVAART**, berigt de ondergeteekende, dat de LESSEN daarin ten zijnen Huize binnen kort een aanvang zullen nemen.

In overeenstemming met het Reglement op het Examineren der Varenslieden (vastgesteld door den Raad der Gemeente *Groningen*, d.d. 6den December 1856), zullen voorts worden behandeld *de regten en verpligtingen van den Schipper*, *de Chertepartij*, *de Cognossementen*, *de Avarij*, *het Abandonnement*, *de Assurantie*, *Restorne en Bodemerij*, enz., het Theoretisch en Practisch Onderrigt in het *eenvoudig en Italiaansch- of dubbel Boekhouden* en de daarbij behoorende kennis der *Facturen*, *Verkooprekeningen*, enz.

Zij die van deze gelegenheid gebruik wenschen te maken, gelieven, ter bekoming van nadere inlichtingen, zich te vervoegen bij

J. HUIZINGA,
Oude Kijk-in-'t Jatstraat, I 32.

GRONINGEN, September 1857.

Men vraagt te Groningen,

voor eene **soliede Brandverzekerings-Maatschappij**, groot **300,000 Gulden**: een' **AGENT**, genegen een AANDEEL te nemen à ***f* 1000**, tegen aannemelijke Voorwaarden. Adres franko, met geteekende Brieven onder lett. G, bij den Boekh. G. W. TIELKEMEIJER, te *Amsterdam.*

Een fatsoenlijk **JONGMENSCH**, 20 jaren oud, zag zich, ter zijner **verdere opleiding**, hoe eerder hoe liever, op een ***OLIE-*** of ***HOUTZAAGMOLEN***, of andere soliede ***FABRIJK*** of ***HANDELSZAAK*** geplaatst. Inclinerenden gelieven zich te adresseren, onder lett. A, B, C, aan het BUREAU dezer COURANT.

COCOS-ZEEP,

DEZE ZEEP schuimt sterk, reinigt oogenblikkelijk, is bevorderlijk voor de gezondheid, heelt schrampen en schavingen zeer spoedig, zuivert en ontneemt alle scherpte aan de huid, maakt haar zacht en blank en geeft haar een jeugdig frisschen tint.

Zij is ook verkieslijk boven andere Zeepen voor het wasschen van gekleurde Goederen en Zijden en Wollen Stoffen, daar zij, van eene zuiverder loog bereid, de kleuren minder aandoet en de wol niet hard maakt.

De goede echte soort, die in het **VERKOOPHUIS** *en de bekende Dépôts* altijd kersversch te verkrijgen is, heeft den naam H. KERCKHOFF zoowel op de Zeep als op het Etiquet. Zij onderscheidt zich bovendien van de nagemaakte soorten door zuivere, doorschijnende kleur, vaste bewerking, minder scherpte en vettigheid. Men koopt een groot stuk voor 15 Cent.

Brabender's Chocolade-Koekjes,

met worm-afdrijvende zelfstandigheden, zijn uitmuntend in hunne werking en worden gaarne door de kinderen genomen.

De Geneesheeren BEIJER, GEERLING, HOPMAN en FAHRMEISTER hebben ze met het beste gevolg aangewend en spreken er met veel lof van.

Zij kosten 40 cent het dooSje.

STIJFSEL-GLANS.

Een deel van dit **POEDER** op acht deelen **STIJFSEL**, met elkander opgelost, maakt het strijken veel gemakkelijker, het ijzer loopt glad en gemakkelijker over het goed heen, de strijkster kan eens zoo veel werk doen, het goed krijgt een mooijen glans en wordt minder bordig.

Men zij op zijne hoede tegen namaaksels; de echte Stijfselglans wordt verkocht à 13 Cent het pakje, in het VERKOOPHUIS en zijne Dépôts te *Appingedam*, S. RITSEMA; *Assen*, H. P. A. VAN GORCUM; *Delfzijl*, T. J. WIJNTJES; *Groningen*, C. RIKKERS, M. GAASBEEK, J. F. OTTÉ en C. COPINGA; *Hoogezand*, F. M. DIKEMA; *Hoogeveen*, J. V. D. WOLDE, JR.; *Meppel*, ... JEULEN; *Nieuwolda*, R. P. VAN CALCAR; *Noordbroek*, W. B. TEDINGA; *Pekela*, J. T. FELDBRUGGE; *Sappemeer*, J. B. HOOGHOUDT; *Stads-Kanaal*, H. KREKEL; *Uithuizen*, J. SCHUURMAN NIEVEEN; *Veendam*, O. H. SAVENIJE; *Winschoten*, G. WASMAN, en in de bekende Dépôts in de andere Steden.

Te *Groningen*, bij de Erven C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA.